

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

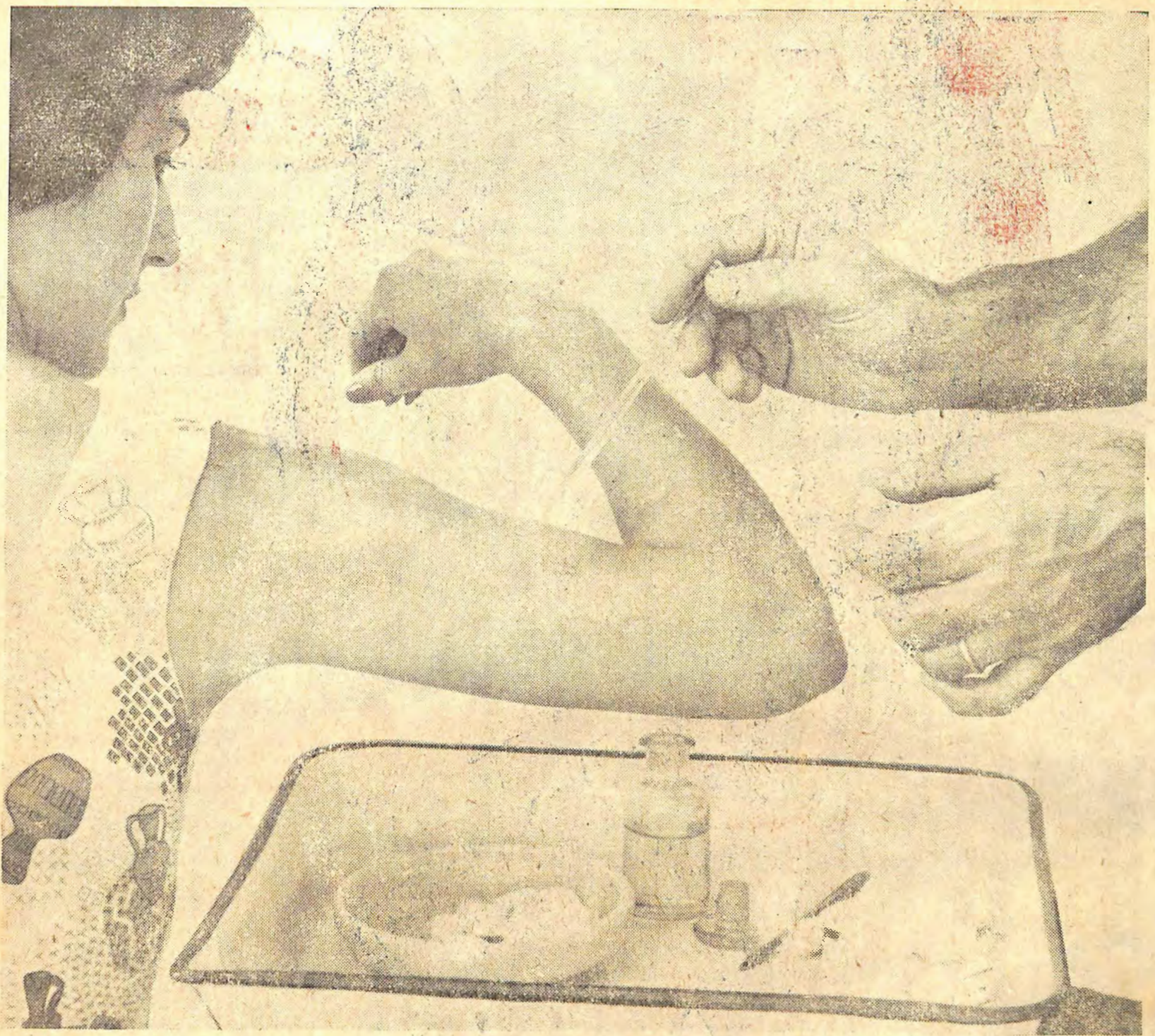

40 Akbaba
Yayında

Akbaba — Dikkat et, ben adamı tuttuğum kadar bırakmasını da bilirim!..

Bu Sayı
24 Sayfa

univer

Her tedbir emniyet için...

Tasarruflarınızı TÜRKİYE İŞ BANKASI'na yatırmakla paranızı emniyet altına almış olursunuz... aynı zamanda, senenin en zengin ikramiye çekilişlerinde şansınızı denersiniz. Üstelik % 6,5'a kadar faiz alırsınız.

Vadesiz hesaplarda her 200 liraya, vadeli hesaplarda her 100 liraya ayrı bir kur'a numarası verilir. Kur'a numaralarınızı keşidelerden 15 gün evvel hesabınızın bulunduğu Şubemizden öğrenebilirsiniz.

2 ay ara ile 2 büyük çekilişte:

6 MİLYON

29 Aralıkta:

4

MİLYON

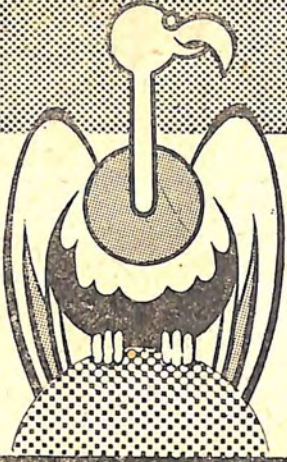
7 Martta:

2

MİLYON

TÜRKİYE BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

SIYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Nimet Arzik, Necdet Rüştü Efe, Vâ - Nû, Selâmi Yurdatap, İlhan Selçuk, Baha Oral, Adnan Tahir, Hüseyin Korkmazgil, Kenan Akıncı, Yaşar Özen, Semiramis Aydınlik.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Suat Yalaz, Nehar Tüblek, Semih Balcıoğlu, Cafer Zorlu, Şadi Dinççağ, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Yaşar Tonguç, Metin Gökçe, Zeki Beyner, Burhan Solukçu.

Yazı işlerini fiilen idare eden :

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Ercan Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiati : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.

İLÂN FİATİ :
Kapak içi, santimi 15 lira, iç sayfalar 20 liradır.
Cilt : 1 — Sayı : 19
7 Aralık 1961
YIL : 40
Telefon : 22 18 11

Bu gazete Basın ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Akbaba kırkına bastı!

AKBABA bu sayısıyla kırk yaşına bastı. Nedenini bilmem, ama kırk, atasözlerimizde, yorumlarımızda en çok kullandığımız sayıdır: Kayıplar âlemindeki erenlerin adı, Üçler, Yediler, Kırk'lardır. Eski düğünler, kırk gün kırk gece sürermiş. Eski lohusalar kırkından önce sokağa çıkmazlardı. Ölmüşlerimizin ruhlarına mevlüt kırkında okunur. Çocuk hayallerimiz masallarımızın kırk haramileriyle doludur. Ortaçağ suçlusunun cezası ya kırk katırdır, ya kırk satır... Kırkıdan sonra azanı tenesir paklar, deriz. Mal, mülk sahibi büyük zenginlerin adı «Kırk anahtar»dır. Pinti «kırk paraya kırk düğüm vurur». Ara sıra gözden kayboluverenlere «Kırklara karıştı» deriz. Kavunun en tatlısını Kırkağaç verir. İstanbul'un yarısından sonra üç Avrupa vilâyetimizden biri Kırklareli'dir. Eski Kırkçeşme sularını galiba yine kullanıyoruz. Hele yağlı Türk güreşinin er meydanı, hâlâ «Kırkpınar»dır!

Kırkına bastığımız bu sayıda, Akbaba'nın kırk yıl önceki başlığını, kırk yıl önceki bir başyazısını, kırk yıl önceki yazı ve çizi ailesini göreceksiniz. Şimdi, içim mutluluklarla dolu, dudaklarımda bahtiyar bir hü-

zün, o uzak günlere bakıyorum: Arkasında ışıktan bir iz bırakarak düşen bir yıldız bakar gibi...

O ilk sayı, Kurtuluş savaşçıları İstanbul'a ayak bastığı günlerde çıkmıştı: Yüz liralık fakir bir sermaye, yüz milyon liralık zengin bir hayal ile!

O günlerde, Ankara'da Cumhurbaşkanlığı yoktu, İstanbul'da Halife vardı. Başlarımızda şapka yoktu, püsküllü fes vardı. Elimizde alfabe yoktu. Arap harflerinin elifbası vardı. Medeni kanun yoktu, çöl kanunu vardı. Medrese vardı, şeriat mahkemesi vardı, peçe vardı, çarşaf vardı, harem vardı, selâmlık vardı ve Atatürk'ü, İnönü'yü ipe çeken fetva vardı!

Akbaba, Cumhuriyetin altın devrini yaşamıştır: İstanbul'u barbar sürülerinin hıncıyla çiğneyen işgal ordularının Türk bayrağını selâmlıyarak gittiğini gördük.. Mavi - beyaz caddelerin allara büründüğünü gördük.. Ölüm döşeğindeki hasta adamın dirildiğini gördük.. Çarşının Türkleştiğini, pazarın Türkleştiğini, mağazanın Türkleştiğini gördük.. Osmanlı uyruğundan bile olmayan Osmanlı Bankasına karşı Türk bankalarının kurulduğunu gördük.. Türk

fabrikalarında Türk işçisinin, Türk tezgâhlarında Türk kızının çalıştığını gördük.. Yüzyü güneş görmeyen Türk kadını yargıç kürsüsünde, Meclis kürsüsünde, Üniversite kürsüsünde gördük..

Ve... bize bütün bu mutlulukları gösteren Atatürk'ü gördük!

Birinci Cumhuriyeti çocukluk yanında selâmlıyan Akbaba, şimdi kırkın eşliğinde, düşünmek bile istemediğimiz iç sızlatıcı acılardan sonra, İkinci Cumhuriyeti selâmlıyor.

Kırk yılın uzun süresi içinde, yolumuzu iki meşale aydınlattı: Kafamızdaki inanç, gönlümüzdeki sevgi...

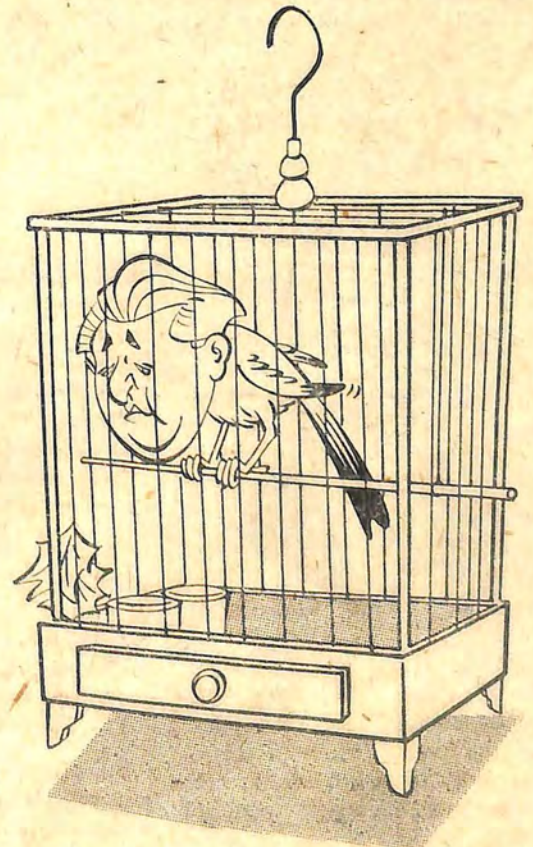
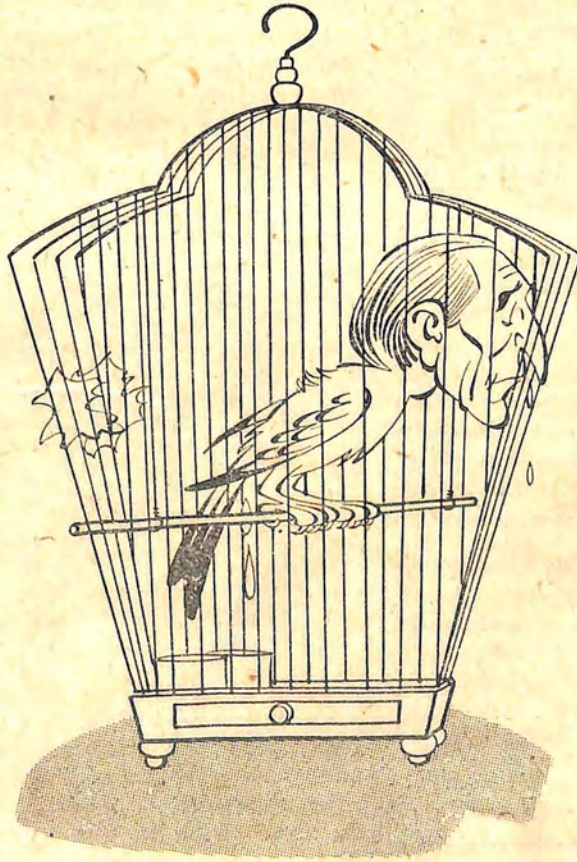
Yirmi yaşın ortalarında çıktığımız bu yolda, yürüye yürüye altmış yaşın ortalarına geldik.. Sonuna kadar, sonuna kadar, sonuna kadar böyle gideceğiz.

İhtiyarlıyan yaşımızın ihtiyarlamıyan gücü sizin sevginizdir benim aziz okuyucularımlar.

Gelecekte bir yıl çalarak yazımı tamamlayım: Kırk bir kere maşallah!

27 - 11 - 961

Yusuf Ziya ORTAÇ

KIRKLAMALAR

Akbaba hakkında hatırladığım şey şudur: Vaktiyle bir «Aydede» vardı. Refik Halit'in çok güzel yazılarını burada okur ve fakat işgal rejimi hakkında yazmış olduğu bazı yazılar dolayısıyla da bu gazeteye karşı içimizde derin bir hınç duyardık.

Bir gün «Akbaba» isminde bir gazete çıktı. Gazetenin birinci sayfasında şimdi yalnız son mısraını hatırladığım şöyle bir şiir vardı:

«Dediler Aydede'nin Akbaba konmuş leşine.»

Kırk seneden beri bu gazeteyi okurum. Akbaba, Aydede'nin leşine değil, İstanbul mizahının doğurduğu bir ayın deniz üzerindeki ışıktan sorgucuna yaslanmıştı.

Bize daima nükte ve Türk söz zarafeti üzerine ziyafetler veren Akbaba'yı, bir edebî çiçek demeti olarak tanıdım, bildim ve sevdim.

Vali ve Belediye Başkanı :
Korgeneral Refik TULGA

Kalbin en koruyucu ilacı neş'e-dir. Akbabanın, nice kırk yıllar daha, bilhassa kırkını geçmiş olanların kalblerine ferahlık, ruhlarına neş'e vermesini temenni ederim.

Ord. Prof.

Muzaffer Esat GÜÇHAN

Neşir hayatınızın kırkını yılı en iyi temennilerimle kutlarım. Akbaba'nın siyasi Türk mizahında mümtaz bir yeri vardır. Başarılarınızın devamını dilerim.

İsmet İnönü

Demek Akbaba ile yaşıyorum. Ben ana kucagında ağlarken, Akbaba, kucagina çıktığı okurunu güldürmeğe başlamış. Kırk yıl boyunca, girdiği her eve neşe saçmak, kolay kırılır rekor değildir. Akbaba mizah edebiyatımızın tahtında, kırk yaşın olgunluğu ile hiçbir zaman aykırı düşmeyen bir neşenin kıvraklığını bir arada yaşayarak ve yaşatarak oturuyor.

Mizah ve mizahçının kaderinde sevmekten çok kızılmak; dost kazanmaktan fazla, düşman edinmek vardır. Akbaba, kırk yıllık bir geçmişle bu kader çizgisini de aşmış demektir. Seveni kızandan fazla, dostu belli ki, düşmanından çok!..

Bu, gülünç olmadan güldürebilmenin ve tahrip etmeden iğnelileyebilmenin eseridir. Yürekten tebrik ederim.

Bedii FAİK

Akbaba, bu sayısı ile kırk yaşına basmakta.. Akbaba, Türk mizahının ilk dergisi değildir. Cem gibi, Kalem gibi, Aydede gibi yeni neslin ancak adlarını duyduğu dergiler de çıktı. Fakat Akbaba gibi kırk senelik ömrü olan ve kuşaktan kuşağa devrolarak okunan ve başyazarının pırlıtlı üslubunda Türk edebiyatına güzel parçalar veren ve aynı zamanda gericiğe ateş püsküren, ilerilcilige ışık tutan ikinci bir dergi gelmedi.

Adnan Veli'ler ve Aziz Nesin'ler gibi kıymetli yazarları, her hafta kendi zekâ ve çizgi rekorlarını kıran karikatürcülerle Akbaba, Yusuf Ziya Ortaç'ın Türk okuyucusuna en güzel armağanıdır.

Cemil Sait BARLAS

Kırk yıl Türklere büyük zaman ölçülerinden biri. Bununla beraber güler yüzlü Akbaba'nın tatdirdığı devamlı neş'e bu bir ömürlük müddeti bize ne kadar kısa gösteriyor. Akbaba hiç şüphesiz Türk mizah edebiyatı tarihinin en şerefli bir hatırası olarak kalacak.

Falih Rifki ATAY

Kendimi bildim bileli, -eh, otuz seneyi geçti-, mizah mecmuası olarak hep bir isim duyarım: Akbaba. Bunun yanına başka isimler eklenir, bunun yanından başka isimler eksilir. Ama o isim, Akbaba, kalır. Meğer benim bildiğim, daha da uzun bir ömrün sadece bir parçasıymış. Akbaba, kırk yaşında! Bizim basın hayatımızda bunun ifade ettiği mânayı, bu hayatın içinde olmayanlar kolay anlamaz.

Akbabanın dayanıklılığındaki sırrı, şüphesiz, çok kimse çok düşünmüştür. Ben mizahı, içinde düşündürme payıyla eğlendirme payı belirli nisbette mevcut bir yazı sanatı sayarım. Sanırım, bu nisbeti Türkiye'de gerçek ölçüsüyle bilen tek adam Yusuf Ziya Ortaç'tır. Bu, Akbabanın talihi, fakat sahibinin derdidir. Akbaba bu sayede kırk yıldır yaşıyor. Yusuf Ziya Ortaç bu yüzden kırk yıldır Akbabanın her çizgisıyla, her satırıyla bizzat uğraşmak zorunda bulunuyor.

Akbabaya ve Yusuf Ziya Ortaça nice nice yıllar, devamlı ve parlak başarılar!

Metin TOKER

KIRKLAMALAR

Akbaba, kırk yaşında mı? İmkânsız. O olsa olsa iki kere yirmi yaşındadır. Bu demektir ki, yirmi yaşın sıcaklığı, samimiyeti, coşkunu ve pervasızlığı kadar güzelliği ve inceliği de onda tam iki kere var.

Şair ve üslûpkâr Yusuf Ziya Ortaç'ın âhenkli sesini, içten gelme kahkahasını, zarafetle pırl pırl nüktesini duyanlar Akbaba'nın neden kırk yılda bir kırışık payı kocamadığını pek iyi bilirler. Onun sevimli yüzünü, zekâ fışkırtan bakışını yakından görmemiş olanlar ise Akbaba'nın etrafında, aynı cazibenin çoktan pervanesi olmuşlardır.

Ne mutlu kırk yıldır kanat çırpıp Akbaba'ya, ne mutlu kırk yıldır nüktesinin bir zerresini iptizale düşürmemiş zarif ve coşkun ruhlu sahibine.

Sabri Esat SİYAVUŞGİL

Hayatta en büyük devlet sıhhatı, sıhhatin de başlıca şartlarından biri gülmektir, gülebilmektir. Son nefesinde etrafındakilere şöyle içten ve tatlı bir tebessüm dağıtmasını bilen birkimse bence dünyaya sağ salim vedâ ediyor demektir.

Kırk yıllık basın hayatımızın zaman zaman pek tehlikeli fırtınaları ortasında bir an olsun suratı asılmayan, halkı neşelendirmeyi kendine zevk edinen Akbaba'ya daha nice nice başarı yılları dilerim.

Nadîr NADİ

Yusuf Ziya Ortaç; bahtsız ve somurtkan yüzü Türkiye'ye kırk yılın içinde uzanan tek kahkahayı sunmuş insan...

Bir yazar düşünün ki gözyaşlarının arkasından gülümsiye gülümsiye kırk yıl kaç yüz bin yüreğe kolunun bütün genişliğiyle avucundaki neşeyi serpmiye uğraşmış.

— Aradığınız saadet kuşunu başlarınıza değil, yaptığınız işe kondukmak için siz de kırk yıl didinseydiniz, bizim gibi mesut olurdunuz.

Yusuf Ziya Ortaç da, Akbaba'sına da, kırk yıldan kopup gelen kahkahalarının nice nice kırk yıllar daha devam etmesini candan dilerim.

Çetin ALTAN

Kırk yıl bu, dile kolay. Her şeyin süresiz, her şeyin köksüz olduğu, Cumhuriyet'in dahi otuz sekizinci yaşında dayanamayıp İkinci Cumhuriyete köprü kurduğu eleklenmiş bir toplumda kırk yıl nükte yağdırmak; kırk yıl, beynini, kanını, iliğini bir tek teselli uğruna harcamak, dudaklarda çizilecek memtun bir gülücük uğruna...

Kırk kanatlı ve maymun istahlı devlet kuşlarına tüneklik etmek için çırpınan bunca başa karşılık Ortaç'ın kalemine kurulmuş tecrübeli ve güngörmüş Akbaba'nın sözlerini duyuyorum:

Herkesin abus suratlı olduğu bir devrede, her şeyin kararsızlık içinde çalkandığı bir diyarda Akbaba'nın 40'inci yılına basması, iç açıcı, ümit verici bir olaydır. Candan tebrikler.

Aydın YALÇIN

Dünyanın her tarafında mizah mecmuaları var. Fakat, doğrusu ben Yusuf Ziya üstadımıza hayranım: A-layın, şakanın, lâtiflenin daima dargınlıkla, kırgınlıkla, hiddetle (hattâ bazan şiddetle) karşılandığı bu alıngan memlekette kırk sene bir mizah mecmuasını yürütmek, her zaman söylerim, değme babayığtın kârı olmasa gerek.

Bravo üstat.

Doğan NADİ

Yaş nisbidir. Yaşayana göre değişir. Ömrü asırla ölçülen «Akbaba» için kırk yaşını idrak etmek ise sabıllık devresidir. Mecmuanın en aşağı Zaro Ağa kadar muammier olmasını temennî ederim.

Refî Cevad ULUNAY

Yaşı kırkı bulan Akbaba mecmuasını ben hiçbir zaman sadece bir mizah mecmuası olarak okumadım. İçtimai hayatımızda kırk yıldır gördüğümüz çatışmaların gülünecek, ağlanacak hallerin en cilâlı aynalarından biri bence Akbaba mecmuasıdır.

Onun için sosyal ve siyasî mevzularda ciddi bir etüt yapmak isteyenlere ben, birçok defa bu mecmuanın koleksiyonlarını tavsiye ettim. Yusuf Ziya bey, böyle yüklü bir işi tek başına yürütebilen insan olarak Babıâli'nin en dikkate değer simalarından biridir. Akbaba'da sevdiğim bir husus da onun dilidir. İstanbul'un pek çok hususiyeti gibi İstanbul Türkçesi de bu mecmuada Yusuf Ziya beyin sayesinde yaşıyor.

Nezihe ARAZ

Bu «kırk yıl» içinde kırkbin çeşit olay var! Akbaba, bütün bunların üstünde dudaklarda tebessüm yaratmasını bilen sihirbaz bir sanatkar olarak Türk zekâsını temsil etti.

Kaldı ki, Akbaba, neş'e kaynağı olan hüviyetini, başyazılarında memleket dâvalarına ışık tutma görevi ile de bağdaştırabilen bir fikir ve sanat dergisi gibi alınsa çeşnisinden kaybetmez, değeri artar.

Kâzım İsmail GÜRKAN

Akbaba Türk mizahına ve siyasî mizah edebiyatımıza yepyeni bir hava getirmiştir. Daha nice nice yıllar ve başarılar.

Yıldız KENTER

Aman kırk bir buçuk maşallahı diyelim. Çünkü bizde bir derginin böyle kırk yıl yaşaması Zaro Ağa'nın 120, kaplumbağanın 400 yıl yaşamasından daha «mucizevi» dir!

Bu mucizeyi yaratan dostum Yusuf Ziya'ya hem sabrı, hem mizah dehâsı, hem de sağlığı için en içten dualarımı sunarım.

Vedat Nedim TÖR

GÖBEKTAŞI HABERLERİ

HAMAMIN taş musluklu kurnasının dibine oturmuşlardı. Atiye, hamam lifini ikide bir sabunlu tase batırıyor, Ferdane hanımın boynunu, sırtını, omuzlarını keseliyordu. Başma koyduğu acele boyanın vakti doluncaya kadar, kese işinin de bitmesini istiyordu. Müzeyyen hanımınla Madam Siranuş da öbür kurnanın başında su dökünüyorlardı. Yazmacıların gelini Taşkasaplı Zülfiye, göbek taşının üzerine bağdaş kurmuş, yemek sepetini açmış, naylon tabaklara zeytin, turşu, yaprak sarması koyuyor, tuzluğu, tenekeler çatalları da yere yaydığı gazetenin üzerine sıralıyordu. Ayrıca bir şişe dolusu da turşu suyu getirmişti. Kurnanın tarafına döndü:

— Ferdane teyze, dedi. Boyanın ilk suyunu akıtacak mısın? Yoksa yemekten sonra mı?..

Kadın, kaba etini kaşıyarak cevap verdi:

— Beş dakkacık daha sabrediver Zülfiye'ciğim... Tuttu mu, tutmadı mı bilmiyorum ki...

— Aaaa tutmuştur helbet teyzeciğim. Rastığı, sakızının yanındaki Hafız'dan almadın mı?

— Oradan aldım...

— Onun rastığı iyidir. Biz her da im ondan alırız.

Müzeyyen hanım göğsünü sabunlarken, birden telâşlandı:

— Kız Zülfiye!... Baksana etrafına birazcık. Su sıçratıyorlar yemeklerin üstüne...

Zülfiye başını çevirdi. Göbek taşına yakın bir yerde, yaşlıca bir kadının ayağa kalkmış, su dökünüyordu. Zülfiye tersledi:

— Hişşşt, hanım hanım... Biraz sağına soluna bakınsana... Sofra kurduk burada, görmüyor musun?

Kadın hiç orali olmadı. Kurnadan doldurduğu hamam tasını bir daha başından aşağıya boca etti. Zülfiye daha çok parladı:

— Hanım, sana söylüyorum. Yemeklerin üzerine mekruh suyunu sıçratmasana. Biraz öteye gidip de dökünemez misin?..

Yaşlı kadın başını çevirdi:

— Ayol burası kadınlar hamamı mı, yoksa Ahçı Yordan'ın lokantası mı? Suyumda ne varmış benim... Şarhı şurtlu kadınım ben... Altı sabundan sonra insanın suyu kirdir kalır mı?

— Kalsın, kalmasın... Senin şurandan burandan akan suyu, ekmek batırıp da yiyecek değiliz ya... Biraz ötede şartlanıver.

— Ayol niye ben, elâlemin kurnasına gideyim? Sen sofranı biraz öteye kursaydın olmaz mıydı?

— Biz burada bu kadar nüfuzuz. Yemeğimizi de yeriz, şıramızı da iççeriz. Biz yemek yiyoruz diye, tabakların üzerine su mu sıçratmalı? Şuracıkta kadın kadıncık kendi aramızda halli hamur oluyoruz. Gelip de ne bulaşıyorsun bize, nezafet podurası gibi?..

ADNAN VELİ

— Bana bak hanım... Bu hamamı sade sizin için icat etmemişler. Herkes gelir, parasını verip yıkanır. Burası, yıkanmak için yapılmış. Şattı-araban peşrevi yapmak için değil. Kaba etine çuvaldız girmiş rüsumat hammalı gibi, bakma yüzüme.

Ferdane hanım, öteden seslendi:

— Kız Zülfiye... Uyuma sen kızım. Öylelerine uyulmaz. Bir gazete kâğıdı örtüver tabakların üzerine... Ben şimdi içi su dökünüyüm, gelir otururum. Ağdayı da yemekten sonra yaparım artık.

Madam Siranuş söze karıştı:

— He, öyle yapasın, dedi... Jam-bon isterseniz ben getirmişimdir. Vereyim size de... Antranik biraz da topik koymuştur çantaya. Sultanım Siranuş'çuğum deyi paketleri hazırlamıştır. Yiyelim yemeğimizi, yapalım temizliğimizi. Kimse ilen kavgaya etmeye gelmedik bu hamama biz. İnsan şimdiki zamanda fazla sinirli olmamalı deyi gazete yazınıştır. Mısır'daki tekmiş eşekler sinir hastalığına yakalanıp da sapır sapır gl-doorlar imiş... Kendi canımıza eyi bakalım. Sinirlenmekten insana hiç bir fayda gelemes...

Atiye, elindeki lifi musluğun altına tutup iyicene yıkadı. Ferdane hanım da, omuzlarından aşağıya bir kaç tas su döktü. Müzeyyen, Madam Siranuş'un sözlerine kulak kabartmıştı:

— Sahi, dedi, onu bizimki de gazetede okumuş... Eşekler sinirlenip sinirlenip nalları havaya dikiyorlarmış.

Ferdane hanım söze karıştı:

— Ha bak dinle de, şunu bunu sinirlendirme Zülfiye... Hamamın içinde başımız derde girmesin.

Göbek taşına ilkin Madam Siranuş gelip oturdu. Naylon çantasını açıp öteberli çıkardı. Onun yanına Ferdane hanım ilişti. Karşısında Müzeyyen'le Zülfiye, peştemallarının belini biraz gevşeterek bağdaş kurdular.

Müzeyyen hanım, ekmekten bir lokma koparıp turşunun suyuna batırdı:

— Ooooh, içim yanımış, dedi. Serin serin iyi geldi.

Ferdane hanım atıldı:

— Ayol duyduunuz mu Misfak'ın hikâyesini?..

Zülfiye Atiye'ye dolma koyarken sordu:

— Hangi Misfak teyzeciğim?

— Hani gazeteler yazdı ya... Pangayı dolandırıp da Avrupa'ya kaçmış.

— Ama onu Avrupa'da yakalamıyapulisler gittiydi...

— Gittiler de ne oldu ayol?..

Madam Siranuş da meraklanmıştı:

— He ya... Onu bizim Antranik de okumuştur gazetelerde. Bu işin aslını ağınatırsın kuzum?

Ferdane hanım ağızına bir dolma attı:

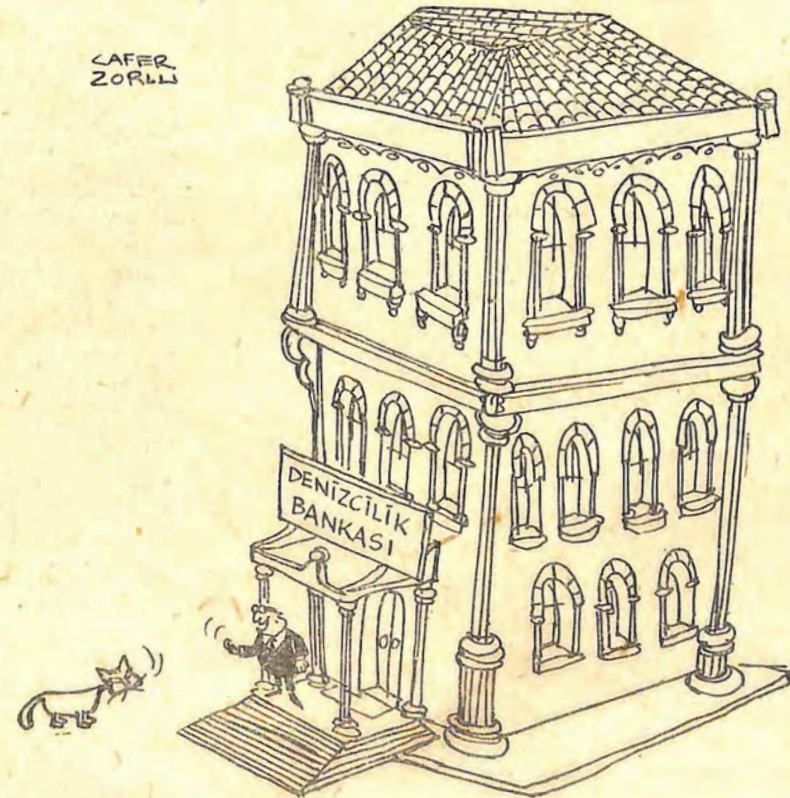
— Ayol herkes biliyor bunu, dedi... Eskiden İstanbul'da Misfak diyerekten gayet meşhur bir demokrat partili vardı ya!...

— He, onu duymuşumdur... Belediye mebus idi. Apartmanları dikmiş idi. Otomobilleri de var idi. Taksim'de parçacılık yapar idi. Belediye encümeninden çıkmaz işleri çıkartır idi. Çok zengin adam derler idi.

— Hah işte o Misfak... Bunlar bir kumpanya olmuşlar. Pangayı bilmem kaç milyon kafese koymuşlar. Sonra da pırrr Avrupa...

— Buradan pulisler gitti idi. Yakalamamışlar?..

— O giden pulislerden bir tanesi, Remziye hanımın ikinci damadının iyi ahabası oluyor. O anlatmış... Alanya'ya gidip Alamanların pulisine demişler ki «Biz, panga dolandırıcısı Nezlî'len Misfak'ı almaya geldik. Bunları bize verin» demişler. Alamanların kumseri de, «elinizde deliliniz var mı?» diyerekten sormuş. Pulisler «Delil İstanbul'da kaldı» diyerekten dayatmışlar. Alamanlar da «delilsiz kimseyi veremeyiz» demişler. Bu sefer bizim pulisler «Biz delilsiz adam yakalamayız» demişler. Alaman pulisi de bir daha sormuş. «Nerede delil?» demiş. Bizim pulisler de «İstanbul'da Müdüriyet binasında falaka odasında duruyor» demişler. Bu sefer Alaman kumseri «İstanbul'daki delilden bize fayda gelmez. Biz delili burada isteriz» demişler. Bunun üzerine bizim pulisler de «biz bu adamı götürürüz» demişler. Alaman kumseri de «götüremezsiniz. Burada kanun var» demiş. Bizim pulisler de «Kanun varsa, bl-

— Gel pisi pisi pisi!...

zım memlekette de var. Orada sene lerdenberi nasıl götürüyoruz?» de- mişler. Alaman kunseri «bizim ka- nunlarımız kesindir» demiş. Bizim pulisler de «Bizim kanunlarımız da yuvarlaktır» demiş. Hasılı uzun lâ- fın kısası Nezihi alamamışlar. Mis- fak zaten ortalarda yok. Bizim pulis- ler «haydi bari buraya gelmişken bir Misfak'ı arıyalım,» demişler... «İlk sifatah kime soralım?» diye dü- şünüp taşınmışlar. Otelleri birer bi- rer aramışlar. Bulamamışlar. Otel- lerden birinin garsonu «ben o ada- mı tanırım. Ama şimdi nerede oldu- ğunu bilmiyorum. Şu köşenin başın- da bir tütüncü vardır. Ona sorun» demiş. Bizim pulisler tütüncüye git- mişler. Tütüncü, «Ben onu taniyo- rum ama, nereye gittiğini şimdilik bilmiyorum. Aşağı sokakta bir garaj vardır. O garajda Serkis diyerekten bir Ermeni tamirci vardır. O bilir» demiş. Bizim pulisler Serkis'i bul- muşlar. Serkis de demiş ki «Siz bu- rada Misfak arıyacağınıza İstanbul'a gidin de Aylâ diyerekten bir kız kay- boldu, onu arayın» diye cevap ver- miş. Bizim pulisler de bakmışlar ki bilen gören yok. «Haydi artık döne- lim» demişler. Memlekete dönme- den önce, buraya kadar gelmişken birer elbise yaptıralsın. Birer de gömlek alalım. İkişer çift de çorap alalım. Biraz da iç çamaşırı alalım. Birer fotoğraf makinası alalım. Üçer tane kravat alalım. Ucuz tarafından felekten de bir gece çalalım» demiş- ler. Sonrada vazifelerini tamamlay- yıp İstanbul'a dönmüşler. Buraya gelince belli olmuş. Meğer Alaman- ya'ya giden pulislerden hiçbirini ala- manca bilmiyormuş. Orada hep elle- riyle işaret ederek konuşuyorlarmış. Şimdi Müdüriyet bunu öğrenince çok müteessir olmuş. Pulislerin üçü- nü de çağırmış. Bir de alamanca hocası tutmuş. Pulisler alamanca'yı iyicene öğrenip ilerlettikten sonra Alamanya'ya gidip Misfak'ı arıyacak- larmış.

Madam Siranuş söze karıştı:

— Ka bu dolmaları da kim yaptı ise, fevkalâde pişirip çıkarmıştır. Mezeci Hırant'ın tükânında bilem böylesi olamaz.

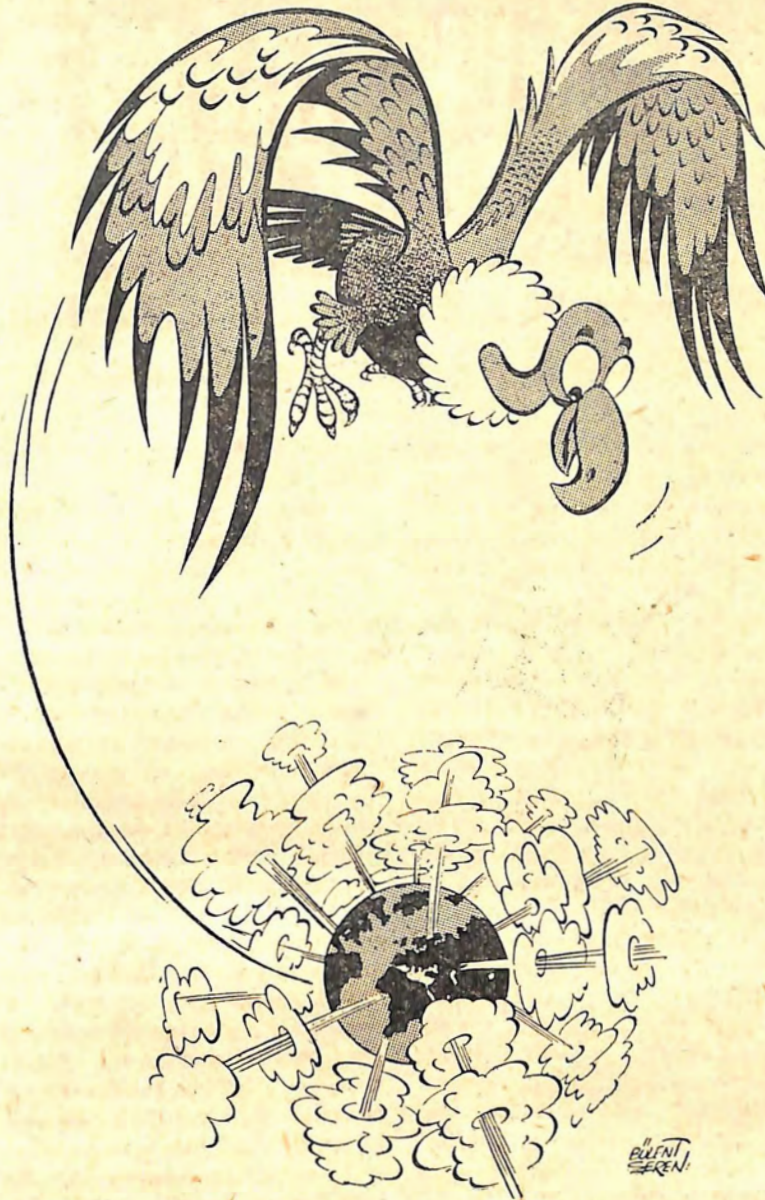
— Ayol onları benim Nebahat yap- tı.

— Nerededir Nebahat? Niçin gel- memiştir hamama?

— O bu hamama gelmiyor. Savu- naya gidiyor hasbam. Bu hamam do- kunurmuş ona... Savunada yağları eriyormuş.

— Şu Savuna eyidir ama, tatlımı turşunu yiyemezsin orada... Boyanı

Nükleer denemeler durdurulmuyor. (Gazeteler)

AKBABA — Kırk yaşına ayak bastım ama, bu gidişle dünyaya ayak basamıyacağım!

yapamazsın, ağdanı yapamazsın. Bir yıkanmak için de o kadar para ve- rilmez.

— Şimdiki zamanda zamane kızla- rına lâkırdı anlatılır mı ki?.. Onlar bir ibret... Hıh demişler, Osman Bö- lükbaşı'nın burnundan düşmüşler... Yaniya kendi dedikleri dedik, öttür- dükleri düdük...

Atiye, turşu tabağının içinden bir lâhana kökünü ağzına atmış kıyır kıyır yiyordu. Lokmasını yuttuktan sonra Ferdane hanıma döndü:

— Şekeri yakınıya gideyim mi tey- zeciğim? dedi.

— İstersen hadi git Atiyeciğim. Li- monu da yanına al. İyi kestir şeke- ri... Sonracığıma taşın üzerine dö- küver. Soğuyunca getir.

Sıcaktan hepsinin kirleri kabar- maya başlamıştı. Ferdane hanım:

— Hah bak, şimdi iyi oldu, dedi. Yumuşadım iyicene. Müzeyyen hanım, taşı gediğine koydu:

— Ayol kardeşim, dedi. Sen kirli kalırım diye tasa mı ediyorsun?.. Es- ki demokratları affetmek için ka- nun geliyormuş. Sen burada hatır hatır keselenip kirini temizliyeceği- ne, kanunu bekle. O hepsini teriemiz yapacak, anladın mı?..

Yemek tamamlanmıştı, Atiye, ha- mamın avlusuna doğru giderken, ö- tekiler de tekrar kurna başında top- lanmaya başladılar.

Adnan VELİ

Düüüt!

— Sayın valimize —

Büyük caddelerimizde ne ka- dar çok düdük ötüyor, hiç dik- kat ettiniz mi?..

Bir araba hafiften durakladı mı?.. Düüüt! Kaldırım kenarın- da bir eczahaneye, bir lokantaya, bir klübe müşteri mi indiriyor?.. Düüüt!...

Akşam, Vali Konağı Caddesin- deki sinemaya mı gireceksiniz?.. Düüüt!.. Apartmanınızın kapısın- da mı durdunuz?.. Düüüt!..

Kaçınıcı kotadan bilmem, ama memlekete hayli düdük ithal e- dilmiş!

Yalnız bu meşin ceketli, çetin yüzlü, atlet yapıllı trafik memur- larımız nedense İstiklâl Caddesi, Teşvikiye Caddesi gibi oldukça rahat, oldukça geniş, oldukça eğ- lenceli ve oldukça gözönü cadde- lerde düdük öttürmeğe pek me- raklı...

Hele geç saatlerde, meselâ To- katlıyan'ın, İmam Sokağının ar- ka yolları, Tarlabası Caddesi bir kör döğüşü!.. Dolmuşlar mı?.. A- dım başında yolcu indirip yolcu bindiriyorlar. Hem de nasıl?.. A- rabanın başı yaya kaldırımında, kıçı caddenin ortasında!.. Geçen gün sabrı tükenen biri, bütün tra- fiği tıkayan hırpaniye korna ça- lacak oldu. Vay babam vay, pen- cereden perçem perçem bir kafa uzandı ve salyalı bir küfür sav- rıldı:

— Ulan acelen ne hırbo?.. Ta- bakhaneye bok mu yetiştirecek- sin?..

Orada, yanımdaki kızımдан u- tandım, Burada okuyucularımdan utanıyorum...

Ama asıl utanılacak şey, mey- danda bir tek düüüt yok!..

Biraz ileride yol bir daha tı- kandı: Soldaki fırının önünde ko- ca bir kamyon durmuş, akşamın o civcivi saatinde un çuvallarını indiriyor. Yine düüüt yok!

İki dakikalık yolu, dura kalka yarım saatte aştıktan sonra, bir de bizim evin önüne, Teşvikiye Caddesine geldik ki, Tevfik Fik- ret'in Nef'i tasvirindeki çatılmış hançer kaş, yağız çehresi, altın- da motosiklet, ağzında düdük, e- sip tozuyor: Düüüt!.. Durabilir- sen dur. Düüüt!.. İnebilirsen in. Düüüt!..

Bıktık bu düdüklerden paşam, bıktık!

SAFER ZORLU

— Kürduk, bakalım nereye kadar gidecek!

PAMUK HAFIZ NASIL UÇTU?

OSMAN CEMAL KAYGILI

★ Kırk yıllık Akbaba koleksiyonundan bir hikâye ★

İl, hanım hanımcık üç karısı vardı. Fakat, Pamuk şimdi evdeki hanım hanımcıkların yekûnunu dörde çıkarmak istiyor, önce kız olarak almış olduğu bu üç kadının içine bir de dul ilâvesine çalışıyordu: Caminin sol tarafındaki aşı boyalı, yüksek, ahşap evde rahmetli müteakıt Hacı beyin karısı Şahende hanım oturuyordu. Bir buçuk yıl evvel ihtiyar kocasından dul kalan zavallı Şahende hanımın da Pamuk Hafız gibi iyi, namuslu, işgüzar, babacan bir kocaya ihtiyacı vardı.

Şeriat dörde kadar izin verdiği için orta yaşlı, az tıknazca ve biraz zengince olan Şahende hanımın üç ortak üstüne gitmesinde hiç bir mahzur da yoktu. Kıskançlık mı diyeceksiniz? Pamuk Hafızın evinde böyle şeyler olmazdı. Çünkü, Pamuk Hafız o zamanki kadınları idare etmesini pek iyi bilir, onların üçünü değil, hattâ bir düzünesini bile bir arada sızılıtsız geçindirmenin yolunu bulurdu. Fakat orta yaşlı, az tıknazca ve biraz zengince olan Şahende hanımı başka bir yaşlıca erkeğe peşkeş çekmek için yezit bir koca karı, hınzır bir cadı, buna engel olmağa uğraşılıyor ve bunun için gündüzleri Hafız evde yokken gelip oradaki üç tazeyi birden boyuna fitilliyordu:

— Eğer Şahende olacak o çok bilmiş fettan karı buraya gelirse, vallah üçünüzün de ağzınızın tadı kaçarsın!

Diye hatuncağızları kışkırtıyor, hafızın işini bozuyordu. Pamuk Hafız karılarından hiç beklemediği itirazlar karşısında, Şahende hanımla gizli görüşüp bir plân kurmağa karar verdi. Verdi ama, Şahende hanımla nerede ve nasıl görüşecekti? Bu, meseleydi. Evdekiler bunu duyarlarsa belki bir dırıltıya kapı açılacaktı. Nihayet mehtaplı bir gecede minareye çıktığı zaman Şahendeyi pencerede gördü. Kadının oturduğu açık pencere ile minarenin şerifesi bir hizada, aradaki boşluk ise ancak iki, iki buçuk metre boyunda idi. Hafız hemen gündüzden hazırlanmış olduğu talik yazılı mektubu pencereye fırlattı... Ve ondan sonra bu mektuplar bazı geceler minareden pencereye ve pencereden minareye gidip gelmeğe başladı.

Kışın bu karlı, fırtınalı, tipili, sağnaklı gecesinde yatısı ezanı okumak için minareye çıkan Pamuk Hafız, soğğun şiddetinden ezanını çabucak

bitirip te aşağıya indiği zaman şaşır-
dı ve korku ile:

— Eyvah, dedi. İşte şimdi hapyuttuk. Böyle şaka olmaz ki!

Minarenin kapısı dışardan sım sıkı kilitlenmişti. Caminin içinde çıt bile yoktu. Soğğun, fırtınanın korkusile cemaat namına bu gece namaza kimse gelmemişti. Lâkin minarenin kapısını dışından kilitliyen kimdi? Pamuk Hafız o daracık ve zifiri karanlık yerde, uyuz gibi taşların üstünde tirtir titriyerek kapıyı açmak için bir hayli uğraştı, fakat nafile...

Onu ardından çekerek, iterek, yumrukluyarak, tekmeliyerek açmak için insanda hazreti Ali kuvveti lâzımdı. Çürük tahta kapı şimdi âdetâ Hayber kalesinin kapısına dönmüştü. Pamuk Hafız bir hayli savaştan, bir hayli yumruk ve tekineden sonra birkaç defa: Bekçi! Bekçi! diye bağırdı. Lâkin o da parâ etmedi. Soğuk gittikçe iliklerine işliyor, ciğerleri buz kesiliyordu.

— Çaresiz, tekrar yukarıya çıktı. Bu sefer bekçiye şerifeden bağıracaktı. Tam bağıracağı sırada aklına başka bir çare geldi. Minarenin üzerinden avuçladığı karlardan ufak bir kartopu yaptı. Şahende hanımın penceresine attı. Bundan bir ses çıkmayınca ikinci bir top daha fırlattı.

Birkaç saniye sonra bunun cevabı geldi. Pencere açıldı. Kadın usulca seslendi:

— Kim o?

— Benim, ben... Şahende hanım, şey.. Sizin merdiveni pencereden buraya uzatabilir mısın?

Kadın önce afalladı, sonra birden bu teklife aklı yattı:

— Görmesinler!

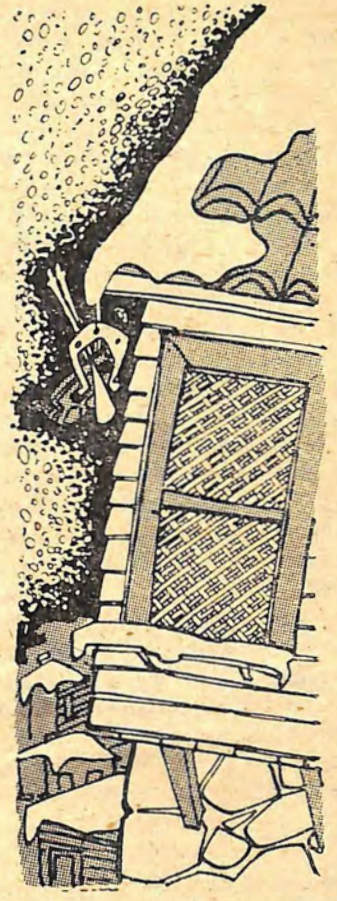
— Bu havada kim kime, tut tuma! Haydi sen elini biraz çabuk tut!

Biraz sonra pencereden minareye uzanan altı basamaklı merdivenin üzerinden Pamuk Hafız kedi gibi tırmanarak Şahende hanımın sıcak odasına geçti.

Pamuk Hafız bu muzipliği yapan mahallenin uçarı delikanlılarından Tilki kuyruğu Muharremle, Cımdalı Hüsnü neden sonra işi bekçi Ömer ağaya fışladılar:

— Al şu anahtarları da git bak, biraz daha durursa herif minarede kuyruğu titretir ha!

Bekçi söylenerek minarenin anahtarını aldı, kahvede plenkliyen bir iki kişiyi daha peşine takıp camiye geldi. Önce bu müddet içinde baştan

başla karla örülen caminin kapısını açtı, sonra minareye yanaştı. Tilki kuyruğu Muharremle Cımdalı Hüseyin dışarıda kıs kıs gülüyorlardı. Minarenin kapısı açılınca Ömer ağa seslendi:

— Hafız efendi, Hafız efendi, in aşağı, kapı açıldı, in!

Fakat kılın incekli? Kapkaranlık minarenin içinde, kalın bir fabrika bacası gibi öten fırtınanın gürültüsünden başka ses yoktu. Acaba dondu mu? Diye iki üç kişi telâşla yukarıya fırladılar. Merdivenleri, şerefeği alt üst ettiler. Hiç kimseler yoktu!

O zaman içlerini ürperten gizli bir korku ile karanlıkta göz göze bakıştılar:

— Sır olmuş!..

— Mübarek zat!..

— Mübarek adam!

Bu söz dudaklarda esrarlı bir fısıltı halinde dolaştı.

★

Minareden dönenler, telâş ve dehşetle kahveden içeri girmiştiler. Mahalleli, anlatılan mucizeyi kesik kesik sesler çıkararak dinliyorlardı:

— Allah Allah...

— Fesuphanallah!

Fakat, birdenbire, açılan kapıdan Pamuk Hafız, yüzünde nurani bir tebessüm, arkasında gecelik entarisyle görünmez mi?

Kahve halkı bu anı mucize karşısında, peykelerden fırlayıp secdeye varırcasına ellerine sarıldılar:

— Lâhavle velâ kuvvete!..

★

İşte efendim, fi tarihinde (.....) mahallesinin meyzini olan faziletli elhac Pamuk Hafız efendinin, sonraları birçok ağızlarda tevatür halini alan bir alay keramet ve kutsal menkıbelerinden birincisi işte bu minare vak'ası oldu!

EVLİ EVİNE...

KÖYLÜ KÖYÜNE...

KİMİN EVİ YOKSA...

FARE DELİĞİNE!

Bir ölüm!

Gazetede okudum: Tophane'de, kimliği belirsiz bir ceset bulunmuş. Ölüm sebebi araştırılıyor-muş...

Ölüm sebebini ben söyleyeyim:

Efendim bu rahmetli zat her kimsa, benim gibi, sizin gibi her gün Tophane'den geçen bir yol-cudur. İki yıl önce eski Tophane binasının restore edildiğini görmüş, sevinmişti... E, ben de sevinmişim, siz de sevinmişdiniz, değil mi?

Derken, günün birinde bir tav-sama oldu, işçi azaldı, pencere-nin çerçevesi, kapının kemeri, da-

yanma duvarı yarıda kalıverdi... Bir ay, beş ay, onbeş ay, adam-cağızın gözleri her geçişinde bir ümit arıyor, kulakları bir çekiç sesi duymak istiyordu. Tıpkı yi-ne benim gibi, yine sizin gibi!..

Demek ki, sayın vatandaşın duygulu kalbi bu kadar dayana-bilmiş ve nihayet sabahın erken, yahut akşamın geç bir saatinde, oradan geçerken olan olmuş, çi-le dolmuş!

Altıhâ bâkide kalan Tophane bi-nasına sabırlar ve uzun ömürler versin!

Cim karnında bir nokta!

Piyangolu ticaret

Yeni bir satış usulü çıktı: Pi-yangolu!.. Hattâ yalnız piyango-lu da değil, hediyeleşmesi de var!

Bakıyorsunuz, bir tathici, gaze-telere ilân veriyor:

«Müessesemizden bir kilo bak-lava alana, ikiyüz elli gram su böreği hediye edilecektir!»

Bakıyorsunuz, tanınmış bir ko-lonya firması:

«Şişelerimizin mukavva kutula-rını açarken dikkat ediniz: İçin-de bir liradan bin liraya kadar ikramiye bulabilirsiniz!»

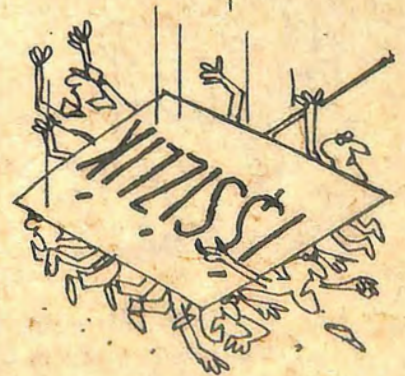
Bakıyorsunuz, bir makarna, bir pirinç, bir zeytinyağı fabrikası buna benzer yarışmalar, piyan-

golar tertiplemiş... Bir çamaşır makinesi, buz dolabı, elektrikli süpürge satan başka bir mağaza müşterilerine alış veriş değerine göre ucuz, pahalı, çeşitli eşya dağıtıyor!

Yok, yok, ayıplamayalım, son yıllarda memleketimizde her şey piyango oldu: Üniversiteye gire-bilmek, piyango!.. Mebus seçil-mek, piyango!.. Bakan olmak, pi-yango!..

Ne diyorsunuz siz, trafik kaza-sına uğramamak, şoförden da-yak yememek, yolu kesilmeden, bıçaklanmadan eve dönmek, hâ-sılı yaşamak bile piyango!

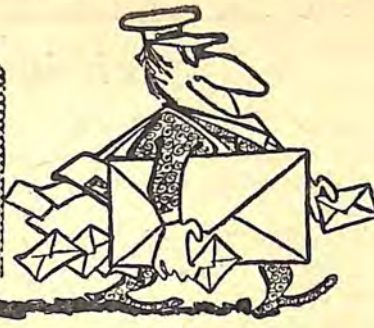
CAFER ZORLU

Büyüyen İşsizlik!

Nimet Arzık

Ankara Mektubu

Dişi konuşmuyorsun!

YTP'nin Sümer sokaktaki (YTP'liler «mütevazili» derler) rahatsız binası. Çekik bir masa. Masa yeşil bir çuhayla örtülü. Etrafında kemik sızlatan sandalyeler. Kadınlar kolu toplanmış görüşüyor. Fena değil YTP'nin Kadınlar Kolu (bu kadınlar kolu deyimi, hem mânasız, hem gülünç; ahtapot kolu der gibi birşey. Kadın üyelerin neden bir ayrı kol teşkil etmeleri lâzım? Onu... bey üyelerin «horozluk» kompleksinde aramalı, bir de muhayyele eksikliğinde... CHP'nin böyle bir kolu var ya... Yeni partiler de taklit etmişler. CHP'nin pek bence taklit edilecek tarafı yok...)

Neyse toplanmışlardı hanımlar, ve gündemdeki konuları ele almışlardı. Bitişikte, Ekrem Alican'ın odasında kahkahayla bölme bölme kesilen uğultulu bir konuşma cereyan ediyordu.

Konulardan biri enteresandı, şuydu:

«— Şarkta kadınlar kurulu kurulsun mu, kurulmasın mı?»...

Hanımlardan biri atıldı: «Şarktan evvel, merkezde evvelâ Genel Kurula kendimizi seçtirelim, ondan sonra düşünüyoruz...»

Ay, bu mücadelesiz elde edilen haklar ne kadar iğretidir, ne kadar sinmemiştir, akar gider insanların üstünden... Anayasa, babayasa falan filân, ve yepyeni bir parti bir tek üye hatunun Genel Kurula siz-

masına duvardı, duvar... Bu kadınlar için acıklı, öbür taraf için de daha acıklıydı...

Çok sempatik, çok konuşkan, Anadolunun her tarafını dolaşmış bir doktor hanım Türkân Akbaşa, gülererek şunu anlattı: Bütün Anadolu'yu dolaşmıştı. Bir yerde bir valiyle tartışmıştı da meslekî bir meseleye dair, vali üstüne üstüne yürümüşü: «Doktor hanım, doktor hanım, dişi konuşmuyorsun!» diye...

Ay vali bey biraderim, «dişi» nasıl konuşulur...

Ben şimdi anlıyorum Genel Kurula seçilmek için ne yapmak gerektiğini. Kalıp kalıp elbiseler giyip, bütün dünyanın burun direğini temelinden sarsacak parfümler sürüp, rimeller çekiştirip, rüyâlı bakışlarla kuvvet kudret sahiplerini karşısına almak ve seslerin en baygınıyla; aygın, baygın, hayran, zayıf bir mahlûk olduğunu, her halle-belli ederek, icabında göz yaşı akıtarak meseleleri halletmek... Halledilirse meseleler... Edilmezse bile, elâlem karşınıza geçip:

«Hanım hanım, dişi konuşmuyorsun, muvaffakiyetsizliğinin bütün sebebi burada» diye gürelemez hiç olmazsa...

Genel Kurula seçilmek için bir de bu yolu denesiniz. Yol çok denemiş yoldur, karşınızdakiler garipsemez, inanın!...

Dairelerde

İnsanın aklı bir karış havada olduğu bir devre vardır. Herşey üstünden akar, içine nüfuz etmez insanın o devrede. Görmez bile etrafını, yalnız kendini görür...

Kabine teşkil edilemedi, edilecek, edildi, koalisyon, anlaşma, kucaklaşma nihayet karşımıza yirmi iki vekil çıktı... Bunun en enteresan kısmı bekleyiş faslıydı. Sokaktaki adam bekliyordu, evdeki adam bekliyordu, dairedaki adam bekliyordu...

Dairedeki adamın bekleyişi acıklıydı. Bir yerinde oturamama âriz olmuştu memurlara her vekalette. Odadan odaya geçiyorlar, birbirlerine tasalı tasalı: «acaba kim gelecek, acaba kim gidecek» diye. Klikler sinmişlerdi. Birbirleriyle dahi uğraşmağa mola vermişlerdi. Bir müessesenin kalabalıkça bir odasında şu konuşmaya şahit oldum:

«Ne o kadar endişeleniyorsunuz?... Nasıl olsa kim gelse çalışmıyacaksınız. Nasıl olsa kim gelse işten anlamıyacak. Tek fark şu olabilir. Gelen biraz daha nazik veya biraz daha kaba olabilir. Kabaysa sindirilir. Nazikse, haliyle kabalaşır. Endişelenecek ne var ki?»...

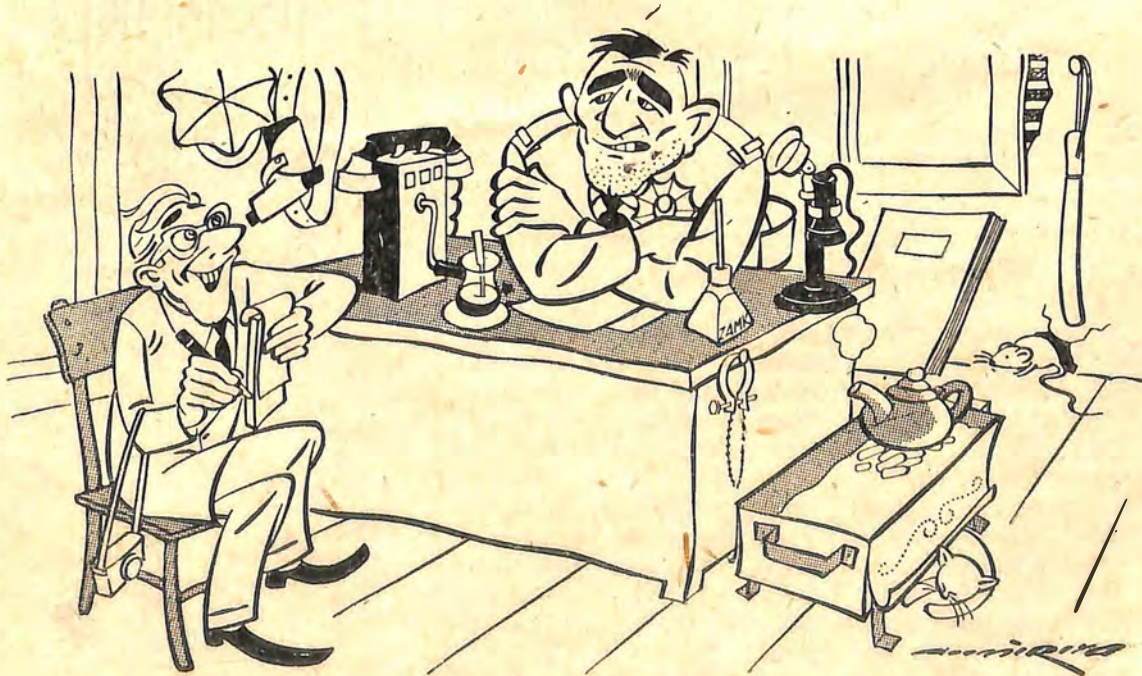
Yooook, bence hiçbirşey yok. Eski hamam eski fas bence... Sadık Aldoğan'ın bu cümleye eklediğini eklemiyorum bile... O gene şaluslarda bir değişiklik buluyordu...

Tebrikat

Yeni vekillere bakıyorum, bakıyorum da acıyorum... En çetin çalışmalara dalecekleri bu zamanda tebrike gelenlerden kurtulamıyorlar. Özel kalem müdürlerin odası kaynaşiyor. Koridorlar kaynaşiyor. Vekilin odası kaynaşiyor. Bunun sonunun geleceği yok.. Tebrikatçı kuyruğu muazzam ve muazzap bir kuyruk. Ve girip bir saat oturanlar var adamların yanında. Ne yapıyorlar bilmem ki?.. Böyle bir merasimin iki dakika bile sürmemesi lâzım: «Tebrik ederim efendim. Çok inemem oldum... Eh, bizleri de unutmazsınız»...

Bence bu vücut vücuda tebrik usulü, Nuh'un gemisi kadar iptidai. Elâlem bir kart bırakamaz mı?.. Elâlem bir defter imzalıyamaz mı?.. Şu neticeye vardım. Galiba Bakanlar hoşlanıyor bundan. Hoşlanmasalar bir çare bulurlar.. Bulamazlar mı yoksa?

E, buna da bulamazlarsa neye bulacaklar çareyi?..

- Şu küçük Aylâ'yı bir türlü bulamayız...
- Almanyadaki banka vurguncularını aramaktan kızcağızı aramaya vaktimiz yok ki kardeşim!

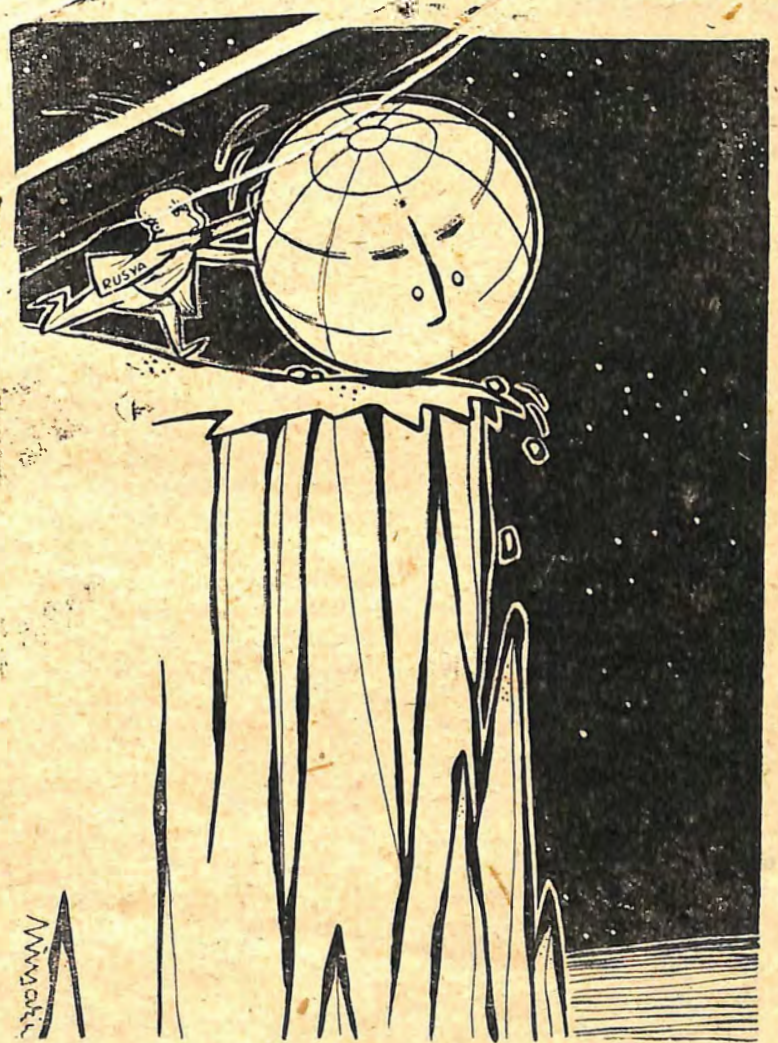
İstanbula iki milyon ağaç dikildi. (Gazeteler)

Evlerdeki çöpler zamanında alınmıyor. (Gazeteler)

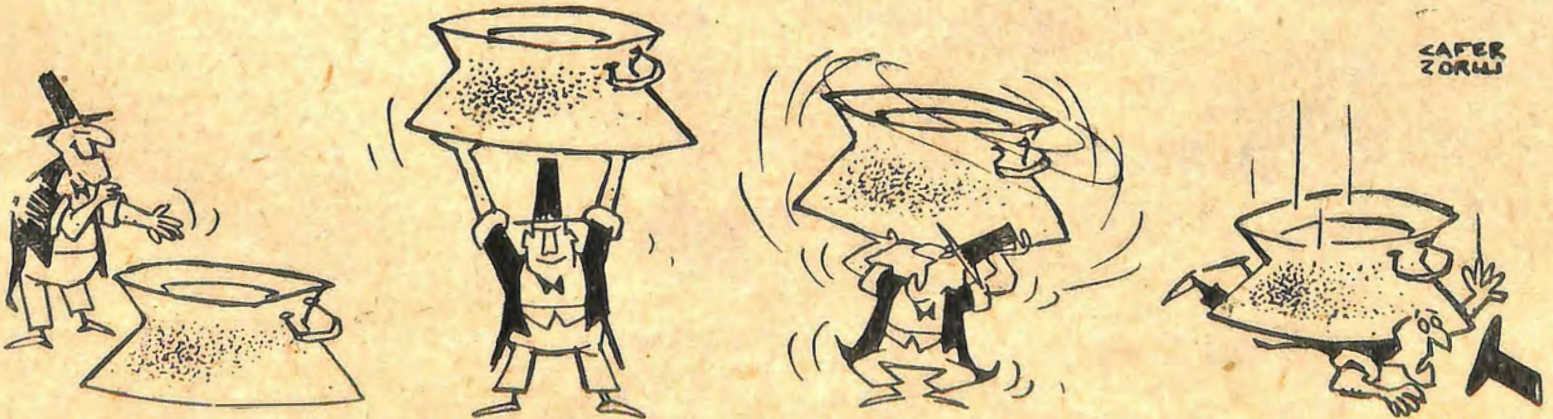

Her horoz kendi çöplüğünde öter!

Falçı'lara göre dünyanın sonu yakındır. (Gazeteler)

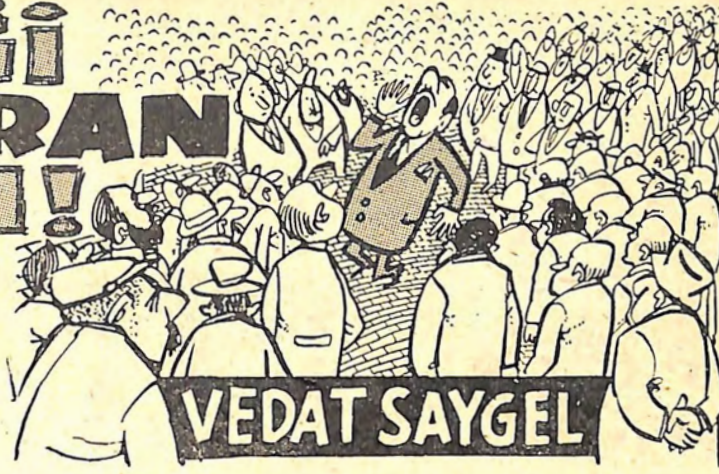

Dünya — Bunu görmek için falcı olmaya ne hacet!...

A. P. Ege teşkilâtı kazan kaldırdı. (Gazeteler)

TRAFİĞİ DURDURAN ADAM!

Önde, hızlı hızlı giden adam ilkin yavaşladı, sonra birdenbire durdu. Bulutların ardındaki güneşe bakan gözleri küçüldü, bir şeye hayret etmişcesine ağzı açıldı, öylece kalamadı.

Hızlı hızlı yürüyen bir kimse, âniden durursa ne olur? Hiç. Başka ülkelerde durandan gayrisi yoluna devam eder. Ama bizde, bütün cadde durur. Bu yüzden, vatandaşlar geleceğe uymakta gecikmediler. Öndeki adam dırur durmaz hemen ardındaki, ardındakinin ardındaki, çok gerilerdekiler, karşı kaldırımda bulunanlar, kısacası caddenin bütün insanları ilk duran adamın çevresinde toplanıp, durdular. Otomobiller, otobüsler durdu; at arabaları, motosikletler derken, koca şehrin trafiği meydan saatleri gibi durdu. Simitçi, tablasını; lâhmacuncu, sandığını; su satan çocuk testisini kapar kapmaz, kalabalığa seğırtti.

— Gene kaza oldu galiba.

— Ya kaza olmuştur, ya da bir araba ârıza yapmıştır. Alıştık artık.

— Birader, ben bu mübarek yolun tıkanmadığı günü hiç görmedim.

— Kabahat ışıklarda kardeşim.. Can emniyeti bir ışığa bağlanırsa, işte böyle olur.

Gerilerden biri ayaklarının ucunda yükselip, uzun uzun baktıktan sonra:

— Kavga canım... dedi. Kavga ediyorlar.

Bir başkası cevap verdi:

— Demek bunca insan iki kişinin kavgasını seyretmek için toplanmış, ha?.. Yazıklar olsun yahu, yazıklar olsun be!

Sonra, kavga edenleri görebilmek için olduğu yerde bir iki sıç-

radı. Görememiş olacak ki, yanındakine sordu:

— Yumruk yumruğa mı döğüşüyorlar?

— Valla çok uzaktalar, pek seçilmiyor.

«Yazıklar olsun» diyen adam, ayaklarının ucunda bir daha yaylandıktan sonra haykırdı:

— Bıçak çekmiş, bıçak!

Kalabalığın gerisindekiler sıçraya sıçraya birşeyler görmeye çalışırken, «Kavga var», «Bıçak bıçağa gelmişler» söylentisi de ağızdan ağıza, tâ öbür uca kadar gitti. Miting sözcüsüne benzer biri öfkeli öfkeli:

— Biz adam olamayız azizim, dedi. Koskoca İsmet Paşa, seçimden önce radyolarda: «Düşmanlık yok, kardeşlik var» diye bar bar bağırdığı halde, gene ikimiz üçümüz bir araya geldik mi, bir çingar çıkarıyoruz!

Daha başka biri hak verdi:

— Doğru ama, kime anlatırsınız? Yalnız, ilk duran adam kavgayla ilgilenmemişti İslak, kırpışık gözleri havada, ağır ağır kalkan eli, açık duran ağzına giderken, birisi kolundan çekip:

— İki kişinin kavgasını seyreden şu aylak gürühuna bakın, dedi...

İlk duran adam geriye bakmadan omuz silkti. Eski pozuna geçeceği sırada, başka birisi öteki kolundan çekti:

— Nereye bakıyorsun beybaba? Kavga orada değil, geride!

İlk duran adam birşeyler söylemek istedi, olmadı. Ağzı, burnu, dudakları ile bir takım anlaşılabilir işaretler yaptı. Sonra, bakışları gene havaya dikildi. Gözleri küçüldü, yüzü buruştu, tam ağzı açılırken, biri omuzuna dokundu:

— Afedersiniz, baktığınız yerde ne var, ne olmuş?

İlk duran adam, artık kendini tutamadı:

— Elinin körü olmuş!

Bunu duyan biri, çevresindekilere:

— Ne kavgası yahu? dedi. Şimdi önden söylediler, güneş tutulmuş.

Bu söz ağızdan ağıza yayıldı:

— Güneş tutulmuş...

— Tutulma falan değil canım, lekelere bakıyorlar.

— Yaaa... Demek patlatılan bombanın güneşe de tesir ettiği doğruymuş.

Şişmanca, kara çember sakallı biri:

— Bomba momba lâf onlar, dedi. Din, iman, unutulur, kadınlar soyundukça soyunursa güneş de patlar, hırsından hacı Hıdır da!..

Bir başkası kendi fikrini açıkladı:

— Efendim, bir ülkenin ileriliği caddelerinden anlaşılır. Şu kalaba-

lığa bakın... Bir de tutar batılılaşmaya kalkarız.

— Yok canım, dedi biri. Biz bu tembellikle yerimizden kımıldamayız.

İleri ülkelerden örnek veren, devam etti:

— Batıyı batı yapan insanlardır. Orada bomba değil, dünya patlasa kimse başını çevirip te bakmaz!

Eski kuşaktan biri iç çekti:

— Bizim gençliğimizde, güneşin tutulacağını gazeteler önceden yazardı. Bu sefer neden habersiz tutuldu acaba?

— Neden olacak beyim, doğru haber veren yok ki... Değiştirip değiştirip işlerine geldiği gibi yazıyorlar da, ondan.

Kalabalıktan sıyrılmaya uğraşan biri:

— Güneşin ne tutulduğu var, ne de patladığı, dedi. Bulutun altında olduğu için öyle görünüyor.

Meraklılardan biri sordu:

— Peki, niçin toplanılmış?

— Trafik kazası... Arabalar birbirine nah böyle girmişler.

Öteden de bir ses yükseldi:

— Evet evet, kaza... Ezilen de galiba kadın.

Yeniden homurdanmalar başladı:

— Birader bizim şoförlerimiz de bir âlem. Direksiyonu eline alan, kendini Azrail zannediyor. Ezecekmiş, çarpacakmış, umurunda değil..

— Canım kazadır olur, anladık. Fakat şu toplananlara ne bundan?

— Merak beyim, merak...

— Ama terbiyesizce bir merak. Onların yüzünden koca cadde tılandı işte!

Kimseden ses çıkmayınca, ilk duran adamın omuzuna dokundu:

— Ölen var mı acaba?

İlk duran adam kıpkırmızı kesildi. İslak gözlerini kurularken, «Lâ havle...» diye mırıldandı. Öteki hemen atıldı:

— Çok iyi buyurdunuz beyefendi. Büyük küçük herkes avare...

Yan taraftan biri:

— İşsizlik beyim, işsizlik, dedi. Piyasa sinek avlıyor!

— Hayır efendim, işsizlik değil, terbiyesizlik. Kadın ölmüş mü acaba?

— Hangi kadın?

— Ezilen kadın..

— Ezilen falan yok ki..

— Peki ne olmuş?

— Tam geçitte iki otomobil çarpışmış.

— İkisinin şoförü de ölmüş diyorlar!

— As caddelere birer levha daha öyleyse...

— Ne levhası?

— «Sürat felâkettir!..»

Otomobillerin klâkson sesleri, satıcıların bağırışları, kalabalığın gürültüsü birbirine karışmıştı. Bir süredenberi işi düdükle halletmeye çalışan trafik memuru koşup geldi:

— Niye toplandınız? Ne var, ne olmuş?

Üç beş kişi, birbirini tutmaz cevaplar verdi:

— Bu zamanda çocuk yetiştirmek çok zor Neclaçığım!

— Kavga varmış galiba...
— Güneş tutulmuş.
— Bir kadın ezilmiş diyorlar ama...

Trafik memuru kızdı:

— Haydi dağılın bakalım, yol açılın kımıldayın.
Sonra, başını iki yana sallayarak devam etti:

— Allah Allah... Böylesini de hiç görmemişim. Ortada bilinen bir olay yok, neyi seyredersiniz anlıyamıyorum.

Birçok kişi memura hak verdi:

— Adam haklı birader. Hem ne olduğunu bilmezler, hem de milleti yolundan ederler.

Homurdanmalar yayıldı:

— Sorun efendim... Bilenlere sorun. Ya herkesçe öğrenilsin, ya da basılıp gidilsin.

Bütün bakışlar ilk duran adamın üzerindeydi. O her şeyden habersiz, ağzı açık, bulutlara bakan kırpışık gözleri ıslak, kendisini itip kakanların arasında öne arkaya sallanıp duruyordu...

Önden birisi, geridekilere:

— Kaç kere sorduk beyim, dedi. Söylemiyor. Kaşıyla, gözüyle işaretler yapıyor ama, onu da kimse anlamıyor!

Başka birisi:

— Hasta galiba, dedi. Şu hâline baksanıza...

Daha başka birisi atıldı:

— Adam ölüyor yahu! İçinizde yardım edecek bir müslüman evladı yok mu?

Gerçekten de, ilk duran adamın pek kötü bir hâli vardı. Ağzı açılıp kapanıyor, gözlerinden şıpır şıpır yaşlar akıyor, burun kanapları açılıp kapanıyordu...

Biri kolundan tutup sordu:

— Bir şeyiniz mi var? Size yardım edebilir miyim?...

Öteden bir başkası, hasta olup olmadığını sordu. Biri, koluna girdi. Daha başka biri, hava alsın diye gömleğinin düğmelerini çözmeye başladı. İlk duran adam sesini çıkarmıyor, bir yandan maksadını işaretlerle anlatmaya çalışırken, bir yandan da çevresindekilerin elinden kurtulmak için tepiniyordu.

Trafik memuru:

— Adamı bunalttınız, dedi. Serbest bırakın ki, konuşsun yahu...

Başkaları da katıldı buna:

— Evet evet, bırakın kendine gel-sin biçare...

Bıraktılar. İlk duran adamın gözleri kapandı, ağzı açıldı, açıldı, ne söyleyeceği beklenirken, o küçücük adamdan bomba gibi bir ses çıktı:

— Hapşuuuu!

Sonra, kendisine hayretle bakanlara:

— Ulan ne adamlarsınız be, dedi: insanı bir rahat aksırtmamak için trafik kazasından tut da atom bombasına kadar ne varsa uydurdunuz... Tuuu!...

Birdenbire rahatlamıştı. Canlı adamlarla kalabalığı yarıp geçti gitti...

Vedat SAYGEL

— Anneciğim, bak kocam bana ne yaptı!...

Nasıl İstemeli?

Yapmayın diyorlar.. Haayur!.. Etmeyin diyorlar.. Haayur!.. Piyasa bunaldı diyorlar.. Haayur!.. Dünyanın gözü bizde diyorlar.. Haayur!.. Haayur!.. Haayur!

Siz hikâyeyi bilir misiniz? Padişahın biricik oğlu dağda avlanırken, çadır kurmuş, bir çingenenin kızına gönül kaptırır... Bre aman!.. Unutmak imkânsız.. Delikanlı «Aaaah» dedi mi, Kerem misali ağzından alevler çıkıyor.

Nihayet hâkan, başvezirini gönderip babasından kızı ister:

— Allahın emri, Peygamberin kavli ile kerimeniz hanımefendiyi şevketli padişahımızın mahdumları, şehzade-i civanbaht...

İhtiyar vezir cümlesini bitirmeye kalmaz, çingene yırtık yırtık bağırır:

— Defol oradan.. Sizin gibi

ağzı karışık insanlara ben kız vermem!..

Günler geçer, padişahın oğlu biraz daha sararır, solar.. Bu sefer baş mabeyinciye yollarlar. O da aynı saray dili ile:

— «Kerime-i iffet vesimeniz hanımefendiyi» der demez, çingene, kolundan tuttuğu gibi kibar ziyaretçiyi çadırdan atar...

Üçüncü tecrübeyi Şeyhülislâm efendi hazretleri yaparsa da, o mübarek ihtiyarın sözleri de ağzında kalır ve gerisin geriye döner...

Sarayın, bir çingene kızı uğruna âdeti mateme büründüğünü gören arabacıbaşı huzura çıkar, etek öper ve niyaz eder:

— Padişahım, ferman buyurunuz, bir kere de ben deneyeyim...

Padişah, tecrübeli bir vezi-

rin, zekî bir baş mabeyincinin, ihtiyar bir Şeyhülislâmın başaramadığı işi cahil bir arabacının yapabileceğine inanmaz ama, razı olur «Peki» der...

Bir ata atlayıp seyirtten arabacı, çadırın önünde nağrayı basar:

— Hezey, ulan çingene buraya bak...

Çingene elpençe dışarı fırlar:

— Emret ağam!..

— Ulan söyle o maşa bacaklı kızına, şimdi benimle gel-sin: Padişahımızın oğlu biraz gönlünü eğlendirecek!..

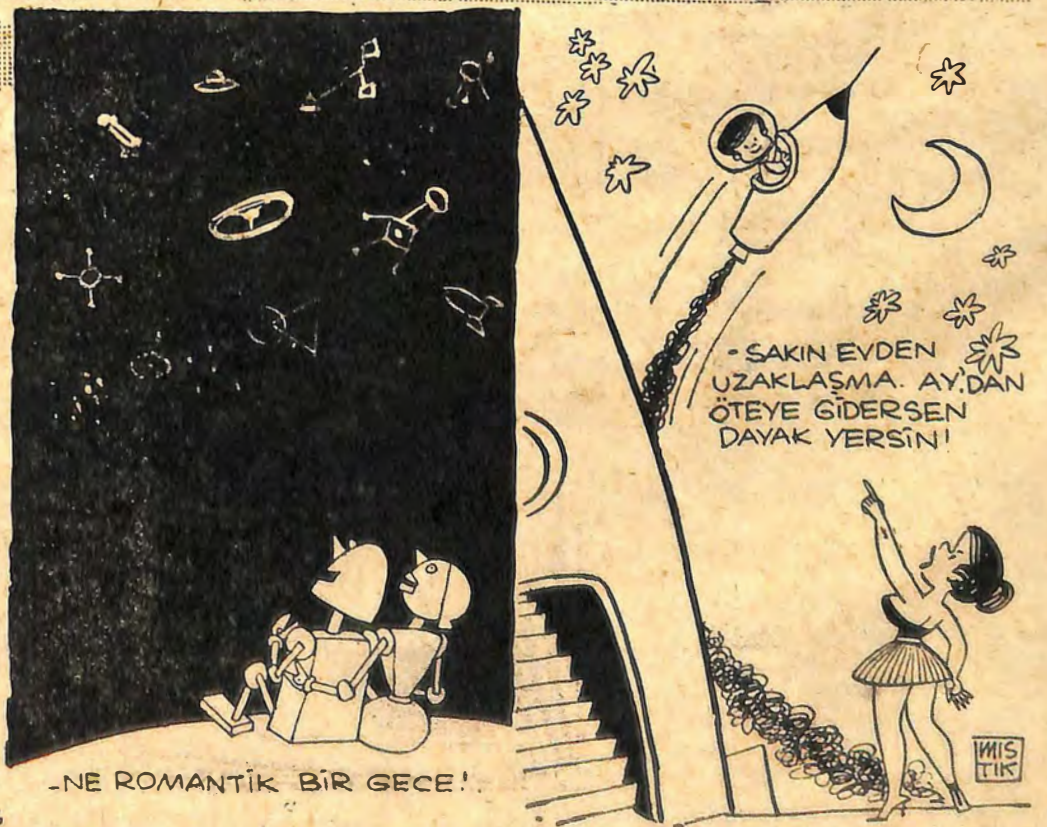
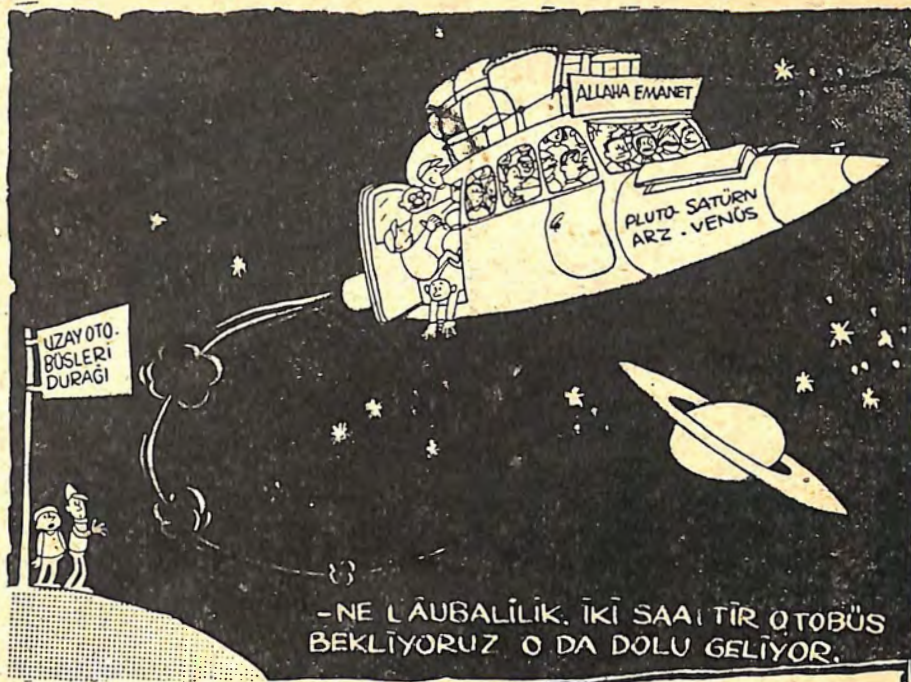
Çingene: «Güllüüü!.. Çabuk çepkenini, şalvarını giy de gel!» diye seslendikten sonra, ellerini sevinçle göğze kaldırır:

— Hay Allah razı olsun sende arslanım, şimdiye kadar böyle isteyen olmadı ki!..

Y. Z. O.

— Ne söyleyimi kocacığım, Allah, seni koalisyondan korusun!

PEMBE

Sermet Muhtar Alus

MAŞLAHLI

HANIM

[*] gün oluyor. Onu en son, geçen pazar, Fenerbahçe'de görmüş-tüm.

Pazardan pazara sekiz, pazartesi dokuz, salı on, çarşamba on bir, bugün on iki...

Tayfur Şani bey, tam on iki gündür meydanlarda yok... Ne vapurda, ne Köprü'de, ne Beyoğlu'nda, ne de seyir yerlerinde görünüyor...

Dün gece mehtap o kadar güzel-ken Kuşdili'ne de gelmedi.

Rahatsız desem, evvelki gün bizim enişte bey Eminönü'nde görmüş; e-nişteyle yerle beraber temenna etmiş.

Yarın, hem Mayıs'ın biri, hem de cuma. Fenerbahçe'nin en sayılı, en civcivli günü... Tayfur beyin, nefli bato faytonuna kurularak, yağız bey-girlerini tırıs sürerek, piyasaya katılmaması mümkün değil.

Yarın, bak onu göreyim de yapacağımı ben bilirim.

Vallahi başımı bile çevirmeyeceğim; faytonu yaklaşırken, hemen şemsiyemi indireceğim; hattâ o geçerken, inadına başkasına bakacağım.

Başından vurulmuşa dönüyor mu, dönüyor mu, görsün...

1 Mayıs 13** Acıbadem

Bugün, Kanarya Ayşe hanımla çektiğimiz azabı, Allahla biz biliriz.

Anamızdan emdiğimiz burnumuzdan geldi. Evden çıktığıma, çıkacağıma, bin kere pişman oldum.

Böylesine seyir, demezler, zehir derler.

O arabacı İbrahim delisinin ettiği edepsizlikler...

Bu sıkıntılar, helecanlar yetişmi-yormuş gibi, üstelik Tayfur beyin görünmemesi, meydana çıkmaması..

1 Mayıs olsun da Şani paşa zade Tayfur bey Fenerbahçe'ye gelmesin? Herkes, mesirelere dökülsün de Tayfur bey uğramasın, hiç değilse, halk dağılırken Çiftelahavuzlardan, Kuşdili'nden geçmesin... Bunun mümkünü yok.

Tayfurunkisi naz galiba... Zaafımı sezdi ya, kendisini iki dirhem bir çekirdek satıyor!

O, dirhem dirhem kendini satacak diye dünyayı kendime zindan mı edeceğim?

Ayşe hanım, gün görmüş, yaş ya-

[*] Bu hatıraların baştafı, Pembe Maşlahlı Hanım tarafından koparılmıştır.

şamış kadındır. Onun ne doğru bir lâfı var:

«İnsan, erkeklere, sevdiğini hiç belli etmemeli; aşkından deli olsa, göğsüne taş basmalı; kan kusup kızcılık şerbeti içtim demeli» der durur...

Mütemadiyen beni teselli ediyor.

— Haydiii!.. diyor, elini sallasan ellisi. O sana yalvarsın, o sana hâkipay olsun; gelsin de ayaklarına kapansın. Bu kadar seyir, seyrân yerlerine taşınıyoruz; düğün, derneklere gidiyoruz; Beyoğlu'ndaki madamları, matmazelleri görüyoruz. İçlerinde, senin âyarında güzel var mı? Allah iki göz vermiş, ikisini de dört açıyorum, senin tırnağına benziyeni göremiyorum. Hepsininkisi süs, tuvalet, düzgün. Sabahleyin yaktan kalktıkları vakit hallerini seyret... Tayfur bey, görünmezse görünmesin; cancağızı isterse görünsün. Sen, gülmene, eğlenmene, bak... Amasya'nın bardağı, biri olmazsa bir daha...

..

Bugün, ortalık binbir ayak olacak, cavalacoz takım da araya katılacak diye yeldirme, maşlah giyme-dim. Siyah (saten dö Liyon) çarşafımı örttüm, uzun beyaz eldivenlerimi taktım, krem tül şemsiyemi aldım.

Kanarya, kahve rengi maşlahımı, ruhan iskarpinlerini istedi.

İskarpinlerim ayağına olmuyor, faraşa çevirecek amma ne yaparsın? Vermesem olmayacak, kadının hatırı kalacak. (Arabadan inip yürüyecek değiliz a. Üstüplü giyerim, ayağımı ayağımın üstüne atarım, bollaşmaz, biçimi bozulmaz!) diyor.

Hazırlandık. Saat sekize geliyor.

Tam kapıdan çıktık; gene o lânet deli İbrahim arabası değil mi?

Enişteye, Agavniye tembih ede ede dilimde tüy bitti.

Bu edepsiz herifi getirmeyin diyor, kimin kulağına giriyor?

Araba tutmağa Agavniyi koşturmuşum. Gene İbrahim'in faytonunu bulmuş, içine kurulup gelmiş.

Kapıdan, gerisin geriye çevirsem vakit geçicecek, akşamlara kalacağız.

Agavni de söylüyor:

— Muhacir arabası, paraşol bile yok, hepsi tutulmuş! diye yeminler ediyor.

Talimhane Meydanına geldik, Mısrıhoğlu'ndan yokuş aşağı saptık.

Zamboğlu bahçesindeki tiyatronun önünde, ne in var, ne cin.

Manakyan, istediği kadar (Kontes Sara) oynasın, koca koca ilânlarını, Hekimyan'ın, Binemeciyan'ın fotoğraflarını sıra sıra dizesin, bugün tiyatroya kim gider?

Herkes budala mı? Bir mayıs gü-

nü, loş, kasvetli yere kapamp çile çıkarır mı?

Kuşdili çayırında da ecinniler top oynuyor.

Kel Hasan'ın tiyatrosu daha başlamamış. Kapının önünde muzıka, mahut (Tarara bum tara) yı çalıyor.

Mahmut babanın önünde, Ayşe hanım, arabacıya: «Dur!» diye seslen-di.

Ayağındaki iskarpinleri çıkarıyor, yanına sıkıştırdığı paketi açıyordu. Gazeteye sarılı olan, terlikleri değil miymiş? Maksadını anlamıştım. Türbeye adak adıyacak veya bir şey bağliyacık.

Gülmsiyerek kulağıma eğildi:

«— Nezredip üstünden bir şey ver, bağliyalım; muradın olmazsa bir daha yüzüme bakma!» diye ısrar ediyor.

Tutacağım muradı da usulcacık fishyor:

«— Tez günde, tez saatte, Şani paşa zade Tayfur kuluna nikâhla varırsam, burada yatan devletliye, bir okka zeytinyağıyla iki okka mum adağım olsun!»

Arkasından, bir gözünü kırparak, gene yavaşıcak ilâve ediyor:

«— Bulunmaz Hint kumaşı diye söylemiyorum. Bir defa nikâhı et-sin, kocan olsun da öte tarafını bana bırak. Ben onu yola etirmenin yolunu bilirim. Alimallah karşıda el pençe divan durur, sana kul, kö-le olur. Bu dediklerim bir bir çıkmazsa bana Kanarya Ayşe demesin-ler!»

Şu dar zamanda, bu işin hiç sırası değildi; başka gün yok muydu sanki?

Önümüzden geçen arabaların had-di hesabı yok. Yol berbat, toz, toprak üstümüze savruluyor. Siyah çarşafımın halini görmeyin: Mülemme!

Peçemi indirdim, körüğün köşesi-ne çekilerek yoldan tarafa arkamı döndüm. Ne koparayım, ne vereyim yaraübi?

Kanarya:

«— Bir şey ver de ne olursa olsun» diye ısrarda...

Pelerinimin göğsündeki elmaslı ok iğneyi açtım; blüzumun dekolte yakasından, içeri kıvrıdığım kaşkorse-nin şeridinden bir parça kopardım. Ayşe hanım türbenin teline bağladı, okudu, üfledi. Ellerini yüzüne kavuşturduktan sonra içi rahat etti.

Dere, geçen günkü yağmurdan gene dolacağı kadar dolmuş.

Arabaların ardı, arası kesilmiyor. İslanacağımız, çamurlu suların üstü-müze, başımıza sıçrıyacağı muhak-kak. Arabacıya:

«— Kuzum İbrahimi ağa, dereden gitme, köprüden geçelim!» diyorum. Ayşe hanım:

«— Ayol, sular taşkın, belki devri-liveririz» diye yalvarıyor, nekes herif gene kendi kafasında.

O, arabasını yıkayacak diye biz işkence çekiyorduk.

Faytonu, tekerleklerin yarısına ka-dar, suya soktu.

Ayşe hanım, çingir çingir bağırma-ya başlamıştı.

«— Ayol, yüreğime mi indirecek-sin? Ben meraklı, vehimli kadını-m; çarpıntı tutuyor. Hayvan şaka gö-türür mü? Bir ürküverip azarsa, şahlanmağa kalkarsa, derenin içine tepe taklak mı olacağız, balçığın di-bine batıp diri diri mi gömüleceğiz?» diye avaz avaz haykırıyor...

Ölür müsün, öldürür müsün?

Hatuncağız bağdırdıkça deli herif atların dizginlerini daha ötelere çe-viriyor.

Biz çılgı koparıyoruz, arabaları-na kova kova su dolduran yol sula-yıcıları, karşıdan yılmış yılmış ba-kışıyorlar, kahkahalarla gülüşüyor-lar.

Kanaryanın, korkudan benzi at-mış, eliyle kalbini bastırırken, parla-mıştı:

— Şehremini paşanın biraderi Re-şit paşa arkamızdan geliyor. Hepini-zin paparanızı verdireyim mi? diye haykırarakken, yalvararak sustur-dum.

Himmet! paşa zade Süheyl beyin arabası gerimizde. İştirse ne de-mez?

Ayşe hanımın yalancılıktan göz da-ğı verdiğini bilir mi? Paşa ile aşina-lıkları var zannetmez mi?

Beni görünce gözleri parlıyanlar-dan biri de bu Süheyl bey. Karşına çıktığı anda dudaklarında tebessüm belirir. Ortalık kalabalıksa, belli et-medem, kalpağını bir iki oynatır; tenhada, mutlaka nazikâne bir reve-rans yapar.

7 aydır nikâhlı olduğu Zamir paşanın kızını almamak için düğünü uzatıyor diyorlar amma bilmem sa-hi, bilmem yalan.

Güç belâ sahili selâmete çıktık. Biçare Ayşe hanımın elleri, ayak-ları buz; dudakları bembeyaz; her tarafı sapır sapır titriyor.

(Hadikai basriye) dedikleri Papa-zın bahçesinin önünde yalvardı.

— Çarpıntı bir türlü yatışmıyor, iki dakika duralım, kahveciden bir yudumcuk su içeyim, diyor; ziyade korktuğu için helâya da girmek is-tiyor.

Bir kenarda durduk. Kadıncağız, gene terliklerini giyerek indi, bahçe-ye girdi.

Bu papazın bağıni ömrümde sev-mem. Ne ruhsuz, ne sevimsiz yerdir. İki sene evvel, Şevki burada oynar-

ÇILDIRMAK İSTEN DEĞİL

Bekârlık sultanlıkmiş.. Bunu söyler bir deli;
Hayatta evliliğin kıymetini bilmeli;
Yalnız kalan insanın bir gün bükülür beli,
Arkasında kanburu.. İki böğründe eli..
Elbet mes'uttur evli!..

Ama bekârlığın da rahatlığı aşıkâr :
Kimseye hesap vermez.. Gezer, keyfine bakar..
Akşam geç vakit gelir, gece sokağa çıkar,
Ev halkını beslemez, eder bu yüzden de kâr!..
Sıkıntı çekmez bekâr!..

Fakat.. Ancak tek yaşar Aynarozda keşşiler,
Onlar da, bekârlıktan, gizlice günah işler :
Hepsi yasak meyveyi, aç kurtlar gibi, dişler!..
Bir kadın değil midir her erkeğin emeli?..
Bahtiyar olur evli!..

Yok, yok.. nikâh geçirir insana boyunduruk :
Çapkınlık edemezsin artık başına buyruk,
Karı baskın çıkarsa, ona sallarsın kuyruk!..
Bir koncayla yaz olmaz.. İnhisar bizi sıkır,
Biri çiçek koklar bekâr!..

Amına bekâr yaşarsan, bir gün tutarsın metres :
Tuvalet, nice masraf.. Sana aldırılmaz nefes,
Kaz gibi yolunursun.. Haline güler herkes :
Böyle iflâs edersin.. Çıkar başının kelli!..
Daha kârlıdır evli!..

Fakat.. Çatıverirsen huysuz, acar kadına;
İşkence denilmez mi bu hayatın adına?..
Billâhlı doyamazsın gençliğinin tadına..
Kolay boşayamazsın, evi başına yıkar;
Yaşamalısın bekâr!..

Bak! Hürriyet uğrunda, neler oldu.. Budala!..
Bağımsız sefa sürüp, konarsın daldan dala :
Sarışmdan, esmere.. Esmerden de, kumrala!..
Halbuki esse bile başında kavak yell,
Bir halt edemez evli!..

Azizim.. Bu zamanda kurunca bir aile,
Eğer dar geçimliysen, hemen başlar gaile!..
Bazan da bu aile olur korkunç haile :
Bayan senin başına yaldızlı şeyler takar;
Otur yerinde bekâr!..

Fakat.. İnsan gelince geçkin, düşün yaşına,
Boş evde muhtaç olur elbet can yoldaşına..
Otelde de sürünmek müşküldür tek başına!..
Deriz, soğuk yatakta bekliyorken eceli :
Keşke olsaydım evli!..

Canım, çok keder etme.. Sen paradan haber ver,
Zengin bir ihtiyarı herkes genç gibi sever :
Kesenin ağzını aç, kalmaz kaygundan eser,
Âlem hizmetçin olur, sultanlar gibi bakar..
Yaşa daima bekâr!..

İyi amma zenginsen paran kimin olacak?
Serhoş bir akrabaya belki miras kalacak,
Sevincinden ruhuna çiftetelli çalacak!
Sen ki hiç sıkımadın hayatında o eli,
Yine kalalım evli!..

Adaaam sen de, aldırma.. Bu da dert mi, tasa mı?
Allah benim doldursun altınlarla kasamı,
Gönlümce eğlenirim kurup hergün masamı,
Varı yoğu harcarım meteliğine kadar,
Bekâr olmalı, bekâr!..

Bence evlilik benzer reşel konan bir kaba,
Dışardaki sinek der: «— Nasıl dalsam acaba?..
İçerdeki çırpınır: «— Kurtuluş yok galiba;
«Ben kaçamıyacağım bu kavanozdan, belli!..
İşte böyledir evli!..

Bekâr der: İçimde var hep evlenmek arzusu!..
Evli der: Nikâh kurdu hürriyetime pusu!..
Çıldırma işten değil!.. Budur sözün doğrusu:
Ancak «Hünsa» doğandır yeryüzünde bahtiyar :
Ne evlidir, ne bekâr!..

Necdet Rüştü EFE

ÇILDIRMAK

Bekârlık sultanlıkmış.. Bunu söyler bir deli;
Hayatta evliliğin kıymetini bilmeli;
Yalnız kalan insanın bir gün bükülür bel,
Arkasında kanburu.. İki böğründe eli..
Elbet mes'uttur evli!..

Ama bekârlığın da rahatlığı aşikâr :
Kimseye hesap vermez.. Gezer, keyfine bakar..
Akşam geç vakit gelir, gece sokağa çıkar,
Ev halkını beslemez, eder bu yüzden de kâr!..
Sıkıntı çekmez bekâr!..

Fakat.. Ancak tek yaşar Aynarozda keşişler,
Onlar da, bekârlıktan, gizlice günah işler :
Hepsi yasak meyveyi, aç kurtlar gibi, dişler!..
Bir kadın değil midir her erkeğin emeli?..
Bahtiyar olur evli!..

Yok, yok.. nikâh geçirir insana boyunduruk :
Çapkınlık edemezsin artık başına buyruk,
Karı baskın çıkarsa, ona sallarsın kuyruk!..
Bir koncayla yaz olmaz.. İnhisar bizi sıkar,
Bin çiçek koklar bekâr!..

Amma bekâr yaşarsan, bir gün tutarsın metres :
Tuvalet, nice masraf.. Sana aldırılmaz nefes,
Kaz gibi yolunursun.. Haline güler herkes :
Böyle iflâs edersin.. Çıkar başının keli!..
Daha kârlıdır evli!..

Fakat.. Çatıverirsen huysuz, acar kadına;
İşkence denilmez mi bu hayatın adına?..
Billâhlı doyamazsın gençliğinin tadına..
Kolay boşayamazsın, evi başına yıkar;
Yaşamalısın bekâr!..

Bak! Hürriyet uğrunda, neler oldu.. Budala!..
Bağımsız sefa sürüp, konarsın daldan dala :
Sarışından, esmere.. Esmerden de, kumrala!..
Halbuki esse bile başında kaval/vall..
Bir halt edemez evli!..

İSTEN DEĞİL

Azizim.. Bu zamanda kurunca bir alle,
Eğer dar geçimliysen, hemen başlar galle!..
Bazan da bu aile olur korkunç haile :
Bayan senin başına yıldızlı şeyler takar;
Otur yerinde bekâr!..

Fakat.. İnsan gelince geçkin, düşkün yaşına,
Boş evde muhtaç olur elbet can yoldaşına..
Otelde de sürünmek müşküldür tek başına!..
Deriz, soğuk yatakta bekliyorken eceli :
Keşke olsaydım evli!..

Canım, çok keder etme.. Sen paradan haber ver,
Zengin bir ihtiyarı herkes genç gibi sever :
Kesenin ağzını aç, kalmaz kaygundan eser,
Âlem hizmetçin olur, sultanlar gibi bakar..
Yaşa dalma bekâr!..

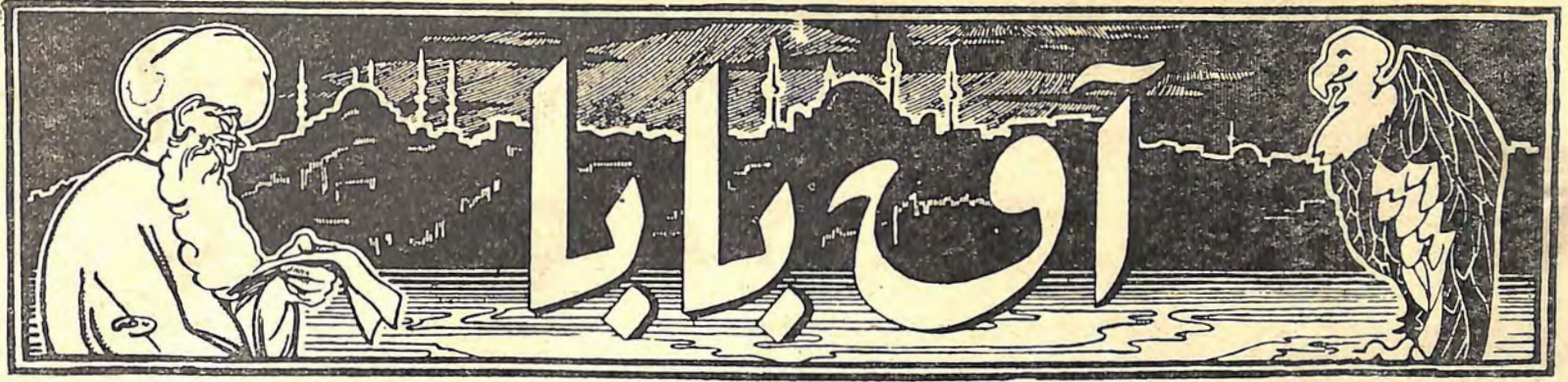
İyi amma zenginsen paran kimin olacak?
Serhoş bir akrabaya belki mîras kalacak,
Sevincinden ruhuna çiftetelli çalacak!
Sen ki hiç sıkmamıştın hayatında o eli,
Yine kalalım evli!..

Adaaam sen de, aldırma.. Bu da dert mîl, tasa mı?
Allah benim doldursun altınlarla kasamı,
Gönlümce eğlenirim kurup hergün masamı,
Varı yoğu harcarım meteliğine kadar,
Bekâr olmalı, bekâr!..

Bence evlilik benzer reçel konan bir kaba,
Dışardaki sinek der: «— Nasıl dalsam acaba?..
İçerdeki çırpınır: «— Kurtuluş yok galiba;
«Ben kaçamıyacağım bu kavanozdan, belli!..
İşte böyledir evli!..

Bekâr der: İçimde var hep evlenmek arzusu!..
Evli der: Nikâh kurdu hürriyetime pusu!..
Çıldırma! İsten değil... Budur sözün doğrusu:
Ancak «Hünsa» doğandır yeryüzünde bahtlıyar :

Ne evlidir, ne bekâr!..

Akababanın kırk yıl evvelki yazı ve karikatür âilesi:

Altı ay mizah!

(Altı ay mizah, AKBABA'nın eski başyazılarından bir örnektir. Onu, altıncı ayımızı doldurduğumuz gün yazmıştık. Şimdi otuz dokuzbuçuk yılın gerisinde kalan sevincimize gülümseyerek bakıyor ve içimizde yine hiç ihtiyarlamayan o taptaze sevinci duyuyoruz.)

AKBABA'ya göre çok değil, fakat herkesin ömrüne en fazla dua edilip de yine en az yaşanan memleketimize göre bir gazete için altı ay hayatta kalabilmek epeyce meseledir.

AKBABA İstanbul'a zafer güneşinin doğmaya, kartalların kargaları kovmaya başladığı günlerde çıktı ve yeni devir ile beraber uzun neşeli yaşamak, keyif içinde ömür sürmek için bu ismi aldı.

Altı aydır mizah yapmakla iftihar ederiz. İnsanların gülmek hasasından dolayı diğer hayvanlardan ayrıldıkları düşünülürse, mizahı hafiflik, şaklabanlık sayan ekşi suratlı ham ervahların mertebesi anlaşılır. Bize göre mizah, ince olduğu kadar saygı değer bir iştir. Çünkü tebessüm nutuktan üstündür. Meselâ Lozan konferansında Babil Kulesi gibi kimse kimsenin ne söylediğini anlamıyor da seksen tercüman kullanıyorlar. Halbuki İsmet Paşa biraz gülümsedi mi, Japon mürahhasının bile ağzı kulaklarına varıyor ve yetmiş ikibuçuk milletin gazetecileri bu tebessüme mâna veriyorlar. İnsanın yüzünde gülmeye yarayan ince, mini mini, hafif, oynak adalecikler varmış ve bunların canları istediği zaman bir çok sinirlerin ve liflerin yardımı ile o kadar çeşitli mâna ifade ederlermiş ki, dünyanın bütün dillerinde onları anlatacak bollukta kelime bulunmazmış... Karşımızdakilerin doğru, hiyleci, zeki, yahut ap-

Osman Cemâl - Ercümen Ekrem - İbrahim Alâeddin - Halil Nihat - Orhan Seyfi - Yusuf Ziya

Hasan Rasim Us - Muhiddin - Hüsameddin Haşım - Ratip Tahir - Hakkı - Ramiz

tal olduğunu lisanından ziyade gülüşünden anlıyoruz. Pazarola Haşsan beyin, aramızdaki bir çok koca kafalılardan biraz farkı varsa o da bu mübarek tebessümünde değil midir?

Büyük bir adama derdini döker, güzel bir kadına gönülünü açarken red mi ediyor, kabul mü, bunu öğrenmek için cevaplarına değil, dudaklarının kenarındaki ince ve hassas çizgilere bakınız!

Tebessüm, ruhu bütün çıplaklığı ile meydana koyduğu için, mizah, insanları en zayıf yerlerinden yakalıyor. Arasına mizahın biraz açık saçık görünmesi, ahlâka dokunur sanılmaz da bundandır. Yobazlık azaldıkça türlü şakaların bile kıymeti artacaktır.

Mizah, ne sırtkanlara ne somurtkanlara değil, tebessümün kıymetini bilen iz'an sahiplerine hitap eder. AKBABA altı aydır bunu yapmaya çalışıyor.

Yıllar var ki, gülmeyi unutmuşuk. Keseler ve mideler alt üst olduğu günlerdenberi aramızda neşenin mânası kalmamıştı. Hele bir aralık düşman kahır ile eski kahkahalarımıza bile pişman olmuşuk. Zafer perisi bize gülmeyi tekrar öğretti. Şimdi sulh perisine de kavuşunca geçen yılların hesabına gülmek de bir hak oluyor. Bize bu tebessüm hakkını verenlere borçlu olduğunuz teşekkürü ödemek için memleketimize biraz neşe vermeyi AKBABA milli bir vazife biliyor.

Yusuf Ziya

Duyduklarımız

Günün modası!

İki şık hanım konuşuyor:
— Ayol senin kürkünün boyu kısalmış...
— Evet... Eteğinden kesip bizzimkine kalpak yaptım!

✱

Ne münasebet?

— Beyefendi, zat-ı âliniz İstanbullusunuz, değil mi?..
— Hâşâ... Katiyen... Bizim hemşirenin kocasının süt biraderi doğma büyüme Ankara'lıdır!

NÜKTELERLE Pontreler

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Harika konu...

İlhamı kıt karikatüristlerden biri bir sabah biraz telaş, biraz sevinçle, Yusuf Ziya Ortaç'ın odasına girmişti. Daha gülmeydin demeden:

— Aman üstad, dedi, haarika bir konu buldum!

Ortaç, ümitsiz ümitsiz başını salladı:

— Yok canım, kim düşürmüş te sen buldun?..

Yatmak!

Aydabir dergisinin yayınlandığı günlerde genç, güzel bir hanım İngilizceden yaptığı tercümeleri haftadan haftaya getiriyordu. Bir hafta iki gün kadar geç kalan hanım. Ortaç'ı görünce yanakları al al öziir diledi:

— Sormayın efendim. Dört gündür ateşler içinde yatıyordum.

Ortaç, gözlerinde yanan zekâ flâşının aydınlığında, genç hanımı süzdükten sonra gülümsedi:

— Kiminleee?!

O kadar...

İstiklâl mahkemesinden yeni kurtulduğu sırada bir gün Velit Ebuzziya, nasihat ediyordu.

— Aman çocuklar fincanı katırlarını ürkütmeyelim.

Mecliste bulunan Ortaç, ümitsiz bir bakışla kaşlarını kaldırdı:

— İmkânsız!

— Neden?

— O kadar çok katır var ki...

Bendeniz!

Dile gelmiş bir politika adamıydı. Bir gün kalabalık bir ziyafette Yusuf Ziya Ortaç'a kendisini takdim etti:

— Bendeniz Falanca.

Ortaç, nükteyi ağzından kaçırdı:

— Estağfurullah!

Nereye?

Akbaba ailesinden bir arkadaş, geçen yıl Avrupaya gidebilmek için Almanyada ve İsveçte bazı müesseselerle temasa geçmiş, bir gün kendisine Avrupadan üç mektup gelmişti. Aradan iki gün geçmiş, postacı, bir genç kızın aynı arkadaşına gönderdiği üç mektubu Yusuf Ziya Ortaç'a teslim etmişti.

Ortaç, genç arkadaşına rastladığı zaman sual dolu gözlerle takıldı.

— Hayırdır inşallah! Geçen gün sana üç mektup geldi aldın mı?

Arkadaş, üstadın Avrupadan gelen mektupları sorduğunu sanarak:

— Martta dışarı çıkmak istiyorum da... diye cevap verdi.

Akbaba'nın sahibi nükte fırsatını kaçırmazdı:

— Sen Martta dışarı değil, dama çıkacaksın galibaaa!..

Hayatı

Yusuf Ziya Ortaç, Mühendis Süleyman Sami Beyin oğludur. 1896 da İstanbulda doğdu: Boğaziçinde, Beylerbeyinde.

İlk Okuldan sonra Alians İsrailit mektebine yazılmış ve buraya dört sene devam etmiştir. Sonra Vefa İdadisine girdi. 18 yaşında şiir yazmaya başladı. İlk manzumesi Halit Fahri Ozansoy'un çıkardığı «Kehkeşan» mecmuasının şûr yarışmasında birinciliği kazanarak yayınlanmıştır. Sonra Ziya Gökalp'in açtığı «Millî Edebiyat» bayrağı altında önce üç, sonra beş arkadaşıyla toplandılar. 20 yaşında Edebiyat Fakültesinde öğretmenlik imtihanına girdi ve imtihanında kazanarak İzmit Lisesine edebiyat hocası oldu.

Birbuçuk yıl sonra kısa bir zaman Merican Lisesinde ve Galatasaray Sultanisinde de edebiyat öğretmenliği yapmıştır.

1918 de Binnaz isimli manzum trajedisi Şehir Tiyatrosu sahnelerinde oynandı ve ilk filmi olarak daha sonra beyaz perdede gösterildi.

1922 de Akbaba'yı kurdu.

1946 da Ordu ilinden Milletvekili seçildi.

1950 de yine aynı il'in oylarını büyük çoğunlukla toplayıp meclise girdi. Ama politika mesleğine bir türlü bağlanamadı. Basın hayatından da bir türlü ayrılmadı. Bugün de en sevdiği iş bütün yazı gücünü Akbaba'ya vermektir.

Mektuplar ve...

Ali Naci Karacan'ın harf inkılabından biraz önce çıkardığı İkdâm, günün en sevilen gazetesiydi. Bütün şöhretler bu gazetede toplanmıştı. Yusuf Ziya Ortaç da günlük fıkralar yazıyordu.

İkdâm'da bir de istihbaratta çalışan bir Yusuf Ziya vardı. Bu Yusuf Ziya, arkadaşına gelen mektupları

alıyor, açıyor, sonra özür dileyerek:

— Affedersiniz üstad, sizeymiş diye Ortaç'a veriyordu.

Bir gün sabrı tükenen Ortaç, bu genç muhabire gülümseyerek zarfın üstünü gösterdi.

— Kuzum Yusuf Ziya, sana hiç böyle «Beyefendi» diye mektup gönderen var mı?

Devamı!

Yine bir gün Yusuf Ziya Ortaç'ın İkdâm gazetesindeki kapısı vuruldu: Odacı, bir teneke yağ, bir teneke bal getirmişti. Ortaç:

— Benim değil, öbür Yusuf Ziya'nın olacak, diye geri yolladı.

Ertesi akşam aralanan kapıdan, fındık kurdu gibi civelek bir kız içeri girdi. Bir Ortaç'a baktı, bir önüne baktı:

— Galiba yanlış, dedi, siz değilsiniz benim tanıdığım...

Ertesi sabah, Ortaç, genç adaşını odasına çağırttı ve:

— Bak Yusuf Ziya, dedi, şans dönmeye başladı. Yağlar, ballar, kızlar bana geliyor... Ama ben onlara senin benim mektuplarıma yaptıklarını yapmıyorum.

Yüzüncü yıl...

Akbabanın kırkinci yıldönümü için elinizde bulunan özel sayı hazırlanıyordu. Karikatüristlerin, yazarların harıl harıl çalıştığı sırada olmayacak bir yenilik teklif eden arkadaşına sekreter:

— Onu artık ellinci yılda yaparız diye gülerken cevap verdi.

Akbaba'nın kırk yıllık sahibi dudaklarında ezik bir tebessümle nükteyi tamamladı:

— Eveeet... Hele yüzüncü yılda yapamayacağımız bir şey yoktur!

Sebeb!

Hakkında bir hayli dedikodu yapılan bir politika adamıydı. Bir gün, kaşlarını çatmış, ciddi ciddi meclise girerken sordular:

— Niçin kaşlarını çatıyor böyle?

Yusuf Ziya Ortaç, fısıldadı:

— Namuslu desinler diye!

Meşgul...

Akbabada çalışanlar, yahut Yusuf Ziya Ortaç'ı yakından tanıyanlar onun telefon konusunda ne kadar titiz olduğunu bilirler. Telefonun uzun müddet meşgul edilmesine hiç tahammül edemez. Bir gün hanımıyla konuşmak için Akbaba idarehanesinden evin numarasını çevirmişti. Telefon meşguldü. Kapatı tekrar aradı. Kapatı tekrar aradı. Meşgul... Meşgul... Meşgul...

Ortaç kızı Güliden'in telefonda arkadaşlarıyla konuştuğunu anlamıştı. Her zaman yaptığı gibi heceleri uzatarak bitişik odadaki İdare Müdürüne seslendi:

— Ahmet beeeey! Derhal bizim eve bir telgraf çeeek. Güliden telefonu kapatsın annesiyle konuşacağız.

Baba ORAL

Bir YILBAŞI GECEŞİ

YAZAN:
PEYAMİ SAFA

ÇİZEN:
BÜLENT SEREN
19

SARMAŞIK, Kİ ANNESİ YAHUDİ OLDUĞU İÇİN ASIL ADI SARA'DIR. BENİM KUZGUNCUKTA KOMŞUM VE ÇOCUKLUK ARKADAŞIMDI. ÇOCUKLUKTANBERİ HERKESLE SARMAŞ DOLAS OLMAKTAN HOŞLANDIĞI VE ADI DA SARA OLDUĞU İÇİN, ONA HEP "SARMAŞIK", DERDİK... HEREŞE SARILIR, YALNIZ BENİ ÖPMEZDİ. HALBUKİ ÇOK SEVİŞİRDİK. EVLENDİĞİNİ, SONRA BOŞANDIĞINI DUYMUŞTUM. ŞİMDİKİ KADAR GÜZELLEŞTİĞİNİ HİÇ GÖRMEMİŞTİM...

DEVAMI VAR

TÜCCAR DEDİĞİN *Overçenko'dan çeviren:* VÂ - NÜ

BÖYLE OLMALI

O sayın vatandaşla ilk görüşme-
miz nasıl oldu, biliyor musunuz?

Penceremin önünde otuyordum.
O, yukarıki kattan bahçeye düştü.
Fakat hiçbirşey olmamış gibi he-
men yerden kalkarak üstünü başı-
nı silkti. Haline acıdım. Yarı belime
kadar dışarı sarkarak seslendim.

— Geçmiş olsun. Bir yerinize bir-
şey olmadı ya? Yardıma geleym
mi?

— Yardımına mı? Teşekkür ede-
rim. Lâkin siz zahmet etmeyin. Ben
oraya geliyorum.

Üç beş saniye geçmeden kapım
açıldı. Pencereden düşen adam içeri-
ye girdi. Elini uzatarak kendini pre-
zante etti:

— Muhtelif firmalar mümessili
Davit!

— Teşerrüf ettim. Niçin pencere-
den düştünüz? Başınıza bu felâket
niçin geldi? Mutlaka bir kadın ma-
cerası yüzündendir.

— Hah hah! Galiba o tip konular
hoşunuza gidiyor. Öyleyse müsaade
buyurun, bir seri açık kart postal
takdim edeyim.

Hayret içinde:

— Hayır hayır. - dedim. - Hem ni-
çin bana böyle bir teklifte bulun-
yorsunuz? Neden icap etti?

Davit ellerini oğuşturarak:

— Fikrinizi anlıyorum, Beyefendi.
- diye nezaketle önümde eğildi. Hak-
kınız var. Kadınlarla düşüp kalk-

mak insanın sıhhatini bozar. Sıhha-
tin bozulması sonunda da ölüm var-
dır. Haydi kendin bu fâni dünyadan
tekerlenip gittin, ya arkandakiler?
Ya ailen? İyisi mi kendinizi hayat
sigortasına kaydettirin.

Cebinden bir defter çıkardı.

— Vefatinizden sonra aileniz sı-
gorta bedelini aydan aya mı, yoksa
toplu surette mi alacak?

— Ne aydan aya, ne toplu... Be-
nim ailem yok ki...

— Pek fena, pek fena... Sizi ev-
lendirelim. Elimin altında koynunu-
za lâyük ne kızlar var, ne kızlar!
Sarı saçlı, mavi gözlü mü seversin-
iz, kara kaşlı kara gözlü mü? Ba-
lık eti mi, zayıf mı, tombul mu?

— Davit efendi! - Diye itiraz et-
tim - Vallahi, billâhi evlenmek ni-
yetinde değilim. Hem evlenemem
ki... Kabil değil...

Komisyoncu, bir şey sezmiş gibi
gözünü kırptı:

— Ha... Ne demek istediğinizi an-
lıyorum. Bendeniz aynı zamanda
ecza depolarının temsilcisiyim. Mü-
kemmel kuvvet ilâçlarım, haplarım
var.

— Yok efendim, demem o demek
değil... Yani maksadım şu ki: Beni
beğenmezler. Başım dazlak, boyum
kısa.

— Aman beyim, aman paşam...
Bunun ne ehemmiyeti var? Saç los-
yonunu takdim edelim. İki haftaya
kalmaz, saçsız kafanızda tüyler bi-
ter. Mubarek başınız Hindistan cevi-
zi halinde kıllanır. Boyunuzun kısa-
lığı için ise aslâ üzülmeyin. Zat-i âli-
nizi firmamızın jimnastik takımla-
dan bir seri takdim ederiz. Yaşınızın
kırk beşi aşkın olmasına rağmen bo-

yunuz her altı ayda iki parmak
uzar. Yakışıklı bir delikanlı olur,
evlenirsiniz.

Görüyorsunuz ki her derdinize
ayrı bir deva buluyorum. O halde
evlenmemekte diretmeniz mantık-
sızlık olmaz mı?

— E... Artık fazla ettiniz... Kan
beynime sığıyor... Fena halde si-
nirleniyorum.

— Ya sinirleniyorsunuz ha? Bunu
şimdiye kadar bana niçin haber ver-
mediniz? Validal, valergan takdim
edeyim.

— Rica ederim. Zevzeklik yeter.
Sizinle karşı karşıya geçip çene ça-
lacak vaktim yok. Fena halde yor-
gunum. Hem yazacak yazıların
var.

Davit, yazı masama baktı.

— Elbette, elbette! Böyle kötü ya-
zı masasında çalışacak olursanız
yorulursunuz. Bir Amerikan bürosu
takdim edelim.

Titremeğe başladım:

— Defol, herif... Şimdi öleceğim.
— Telâşa düşmeyin, efendim, ben-
deniz onun kolayını bulurum. Fir-
mamız, tabutunuza, cenaze arabası-
nı, mezar taşınızı temin eder.

Davit efendiyi kolundan yakaladı-
ğım gibi dışarı ittim. Sokak kapımı
kilitliyerek masamın başına çök-
tüm.

Bir dakika sonra kapı deliğinden
anahtar kendiliğinden dönerek açıl-
dı. Ve Davit efendi, yüzünde başarı-
sından hâsıl olma gülümseyişle tek-
rar karşımda belirdi:

— Son söz olarak şunu söyleme-
me müsaade ediniz ki kapınızın ki-
lidi beş para etmez. Bakınız anahta-
rı dışarıdan çevirerek nasıl içeri

girdim. Onun için size tavsiyem:
Mağazamızda satılan emniyet kilit-
lerinden bir tane alınız.

Usullacak yazıhanemin çekmece-
sinden bir tabanca çıkardım.

— Şimdi ateş ederim ha... Haydi
dışarı.

— Gayet memnun olurum efendim.
Elinizdeki tabanca bizim firmamı-
zındır. Ateş edecek olursanız nasıl
patladığını görürsünüz Bunun kur-
şunları bir kere insana değdi mi,
dumdum kurşunu gibidir. Yarala-
nan adam katiyen kurtulmaz. Mah-
mızın ne mükemmel olduğunu an-
lamak için ateş ediniz. Kurşunları-
nız bitince gene mağazamızdan alı-
nız.

Davit efendiyi yakalayıp pencere-
den fırlattım. Fakat o düşerken bi-
le kaş göz arasında şöyle haykırdı:

— Kol düğmeleriniz pratik değil.
Ucları sivri. İşte ceket yerinizin as-
tarını yırttı. Benim de yüzümü ka-
nattı. Yarın mağazamıza teşrif bu-
yurun da size yuvarlak kenarlı, son
moda...

Hemen pencereyi kapattım ve do-
labı sokak kapısı önüne sürüp bari-
kat yaptım.

Çeviren: Vâ - Nû

Akbaba Yayınevi
Dördüncü kitabını
takdim ediyor.

Bir Hayatın Romanı :

İSMET
İNÖNÜ

Y. Ziya Ortaç
Üçüncü Baskı

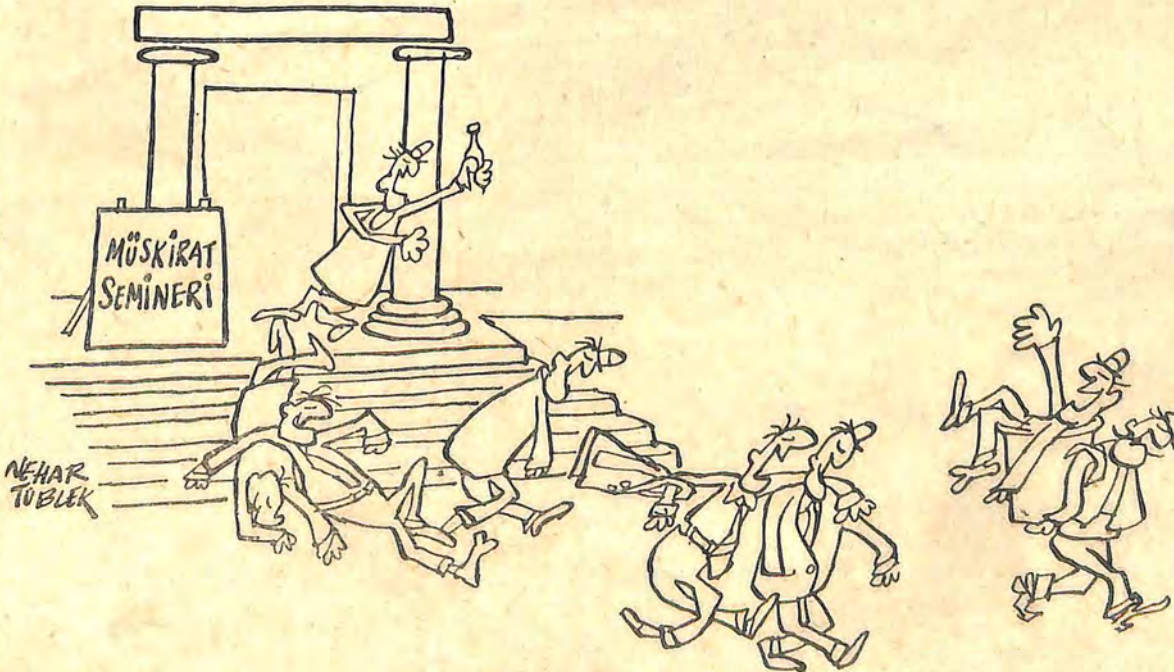
- İsmet İnönü bir biyografidir.
- İsmet İnönü bir romandır.
- İsmet İnönü, vesikalara ha-
yal güzelliği ve sanat yumu-
şaklığı katan kitaptır.
- İsmet İnönü, birinci baskısı
on beş günde biten eserdir.
- İsmet İnönü, ikinci baskısı
yine on beş günde biten e-
serdir.
- İsmet İnönü, şimdi üçüncü
baskısı yapılan eserdir.
- Yusuf Ziya Ortaç, bu kitabı
yazmak için tam beş yıl ça-
lıştı.

Pek yakında çıkıyor

Umum satış merkezi: Akbaba
Yayınevi. Klodfarer Caddesi,
Divanyolu, İstanbul.
Siparişler taahhütlü ve ödemeli
gönderilir. Sipariş karşılığı
pul kabul edilmez.
Lütfen acele ediniz.

AK. 97

Müskirat semineri açıldı. (Gazeteler)

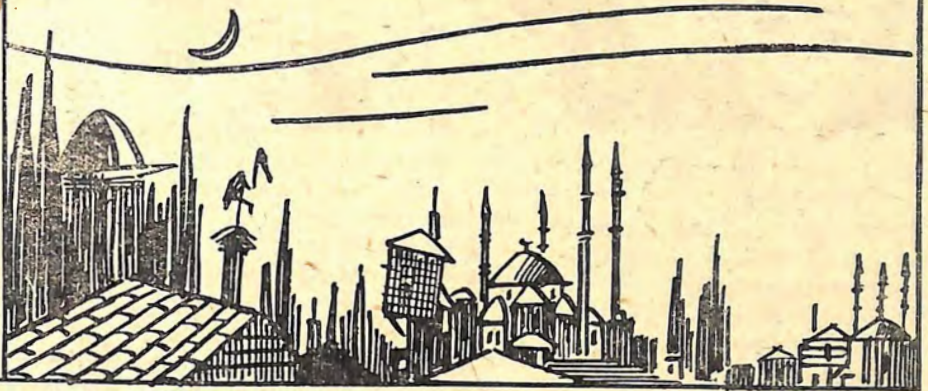

Seminer dönüşü!

TURHAN SELÇUK

YENİ MACERA:
DÜĞÜN
GECESSİ
ESRARI

GECE SAAT ONBİR, ONİKİ... İSTANBULDA BU VAKİTLERDE, SES SEDA KESİLİR, SOKAKLAR BOŞALIR. BU HAL ŞEHİRDE GECE HAYATI YOKMUŞ HİSSİNİ BIRAKIR.

HALBUKİ, O
ZAMANLAR İS-
TANBUL, RENKİ
BİR GECE HA-
YATINA SAHIPTI.
YER YER
TOPLANTILAR
YAPILIR, KARA-
GÖZ, KUKLA OY-
NATILIR DI...

000, HACIVATIM, CİĞER
KÖŞEM, BÖYLE GEÇ VAKİT
HIZLI HIZLI NEREYE GİDİ-
YORSUNUZ?

ARKA SOKAKTAKİ HACI AHMET
AĞAYA OT ALMAĞA GİDİYORUM;
BU AKŞAM YEMEĞE BİZE
BUYURUN.

DİREKLERARASI İSE
EĞLENCE YERLERİNİN
TOPLU OLARAK BULUN-
DUĞU SEMTİ...
BURADA SEKSPİRDEN
OYUNLAR OYNANIR, KAN-
TOLAR YAPILIR, SARKI-
LAR SÖYLENİRDİ.

ASAĞIDAN
FIDANIM
ASAĞIDAN !.

KÜÇÜKTEN EEEĞLENMEYİİİ
SEVRİM BEEN RAKSETMEYİİİ

UGRINA KÖŞKÜM
FEDA OLSUN. DİLBER-İ
NAZ ..

FAKAT SON GÜN-
LERDE EĞLENCE
YERLERİNDEKİ
MÜŞTERİLER AZAL-
MAGA, İSTANBULUN
GECE HAYATI RENGİ
Nİ KAYBETMEĞE
BAŞLAMIŞTI...
BUNUN SEBEBİ
NEYDİ?...

ORTALIK KARARMAĞA
BAŞLADI. HEMEN
EVE DÖNMELİYİM.

NE OLUR NE OLMAZ.
ŞU SİRİĞİ KAPININ
ARDINA DAYAYAYIM.

DEVAMI VAR

— 19 —

Gregg Tony'nin elini tutarak, «Gel.» dedi. «Biz oraya gidinceye kadar yemekler bitecek.»

Parti Tony'nin tanıdığı orta yaşlı bir aktrisin evindeydi. Oda loştu, sigara dumanı ve misafirlerle dolmuştu Gregg öksürerek, umumi cereyana kapıldı ve pencerenin önüne kadar gitti. Barın orada olduğunu umuyordu. Eline buzlu içki dolu bir kadeh alınca, kendini daha iyi hissetti. Diğer eline ise Tony yanmış bir sigara sıkıştırmıştı.

Genç adam birdenbire, «Şurada konuşan üç kişiyi görüyor musun?» diye fısıldadı. «Şu uzun boylu, genç adama bak. Onun kim olduğunu biliyor musun?» Tony muhakkak son derece heyecanlanmıştı, zira birbiri arkasına üç cümle sıralayıvermişti.

«— Kim?»

«— David Wilder Savage.»

David Wilder Savage, Gregg'in New York'a gelir gelmez işittiği ilk isimlerden biriydi. Garip bir isimdi bu genç adama da uyuyordu. Bazıları bu ismin takma olduğunu, genç adamın sırf hatırlanmak, unutulmak için bu adı seçtiğini söylerlerdi. Sebep ne olursa olsun, genç adam istediğinde muvaffak da olmuştu. Zira kimse ondan sadece «Savage» diye bahsetmez, üç adını birden söylerlerdi. Meşhur bir prodüktördü o. İlk piyesini yirmi beş yaşındayken sahneye koymuş ve bir gecede meşhur olmuştu.

Gregg fısıltıyla sordu: «Onu tanıyor musun?»

«— Bir rol için bir kere ona müracaat etmiştim, ama beni herhalde hatırlamaz.»

«— Gidip onunla konuşsam mı?»

«— Konuş ya... Neticede bu bir parti.» Maamafih Tony'nin sesinde fazla bir cesaret de yoktu.

«— Gel...»

Ağzına attığı küçük sandviç dolayısıyla bir yanağı şişmiş olan Tony eğilerek genç kıza şakağından öptü. «Ben niye geleyim? Güzel kızlar tek başlarına daha muvaffak olurlar.»

Gregg, Tony'nin gelmeyeşine memnun olmuştu. Fakat misafirlerin arasından geçip, artık David Wilder Savage'in tek başına durduğu köşeye gidince âni bir korkuya kapıldı. Ona ne diyecekti? «Merhaba ben aktrisim» mi? Elini açıp bir sadaka istese daha iyi olurdu.

Ne de yakışıklı adamdı. Şeytana benziyordu. Otuz beş yaşındaydı ve muvaffakiyete, şöhrete erişmişti. Şimdi de yüzünde bilgic fakat kibar bir ifadeyle kendisine yaklaşmağa, zekice sözler söylemeğe çalışanları süzüyordu. Gregg elindeki kadehe bakarak, «Keşke şunu bir yere bıraksaydım.» diye düşündü.

Birdenbire David Wilder Savage neşeyle «Siz de kimsiniz?» dedi.

Gregg başını kaldırıp hayretle onun yüzüne baktı. «Gregg Adams.»

«— Ben de David Wilder Savage. Kokteyl partide âdettir, ben de so-
rayım: Ne iş yaparsınız?»

«— Bir dişçinin asistanıyım.»

Genç adam güldü. «Bu hoş işte. Halbuki sizde Islahaneden kaçmış bir çocuk hâli var.»

«— Islahaneden hakikaten kaçtım. Ama o zamanlar son derecede şıktım, siyah dudak boyası kullanırdım.»

«— Siz «Çehreler» adlı kitabı okudunuz mu?»

Gregg eserin adını duymuştu. Mu-

harriri Portekizliydi. «Hayır... Tenkitleri okudum.»

«— Bakın bu çok işe yarar.»

«— Öyle bir yarıyor ki. Tenkitler sayesinde okumadığım kitaplar hakkında uzun, edebî münakaşalara girebiliyorum.»

Genç adam, «Herhalde filmlere de gitmiyor, eseri artistlerin ismini okuyup tenkit ediveriyorsunuz.» diye güldü.

Gregg, «Tabii.» dedi. Arkalarında Amerikalı bir çift Fransızca konuşmaktaydı. Genç kız başıyla onları işaret etti. «Böylelerine ise, «Fransızcanızı gayet iyi anlıyorum.» derim. «Fakat sizinle konuşamayacağım, zira aksanım anlaşılacak gibi değildir.»

David Wilder Savage, «Çehreler'i okumamış olmanıza üzüldüm.» diye gülümsedi. «Bu eserin sizde ne tesir bıraktığını anlamak istiyordum. Ben prodüktörüm, belki o eserden iyi bir piyes çıkabilir diye düşündüm.»

Genç adamın kendine has tavırları vardı... Meselâ konuşurken sesini mahrem bir şey söyleyecekmiş gibi hafifletivermesi... O zaman Gregg, sanki David Wilder Savage için dünyada kendisinden daha mühim bir kız yokmuş gibi bir hisse kapılıyordu. Aslında, partide tanıştığı, çalışan bir kızın, o kızın fikirlerinin onun için ne ehemmiyeti olabilirdi.

Gregg, «Kitabı yarın okuyayım.» dedi. Ama fikrini size söylemek için çok geç. Fakat kitabı okumayı istiyorum.»

«— Çok hoşunuza gidecek.»

Greg düşünüyordu. Herkes «Çok hoşunuza gidecek» der. Bu alelade bir cümle. Fakat bunu David Wilder Savage söylediği zaman insan, sanki o kendisine çok kıymetli bir hediye vermiş gibi oluyor.

David Wilder Savage genç kızın koluna dokundu. «Şuradaki çifti görüyor musunuz? Yanlış partiye gelmişler. Alt katta bir parti daha veriliyor, oraya gitmeleri lâzımdı...

Şimdi de adam çıkıp gitmek niyetinde, kadınsa çok eğlendiği için burada kalmayı istiyor. Kavga edip duruyorlar.»

Genç bir çiftti bu. Kalın dudaklı, büyükçe göğüslü bir kızla zayıf karakterli gibi duran bir genç. Gregg, «Hareketlerine bakın.» diye güldü. «Sanki televizyon seyrediyormuşuz da, ses kısmını kapatmışız gibi...»

«— Siz hiç öyle yapar mısınız? Yani ses kısmını kapatır mısınız? Bilhassa bir reklâm filmi gösterilirken? O zaman bu tıpkı eski sessiz filmlere benziyor.»

«— Biliyorum. Zira bunu senelerden beri yapıyorum.»

David Wilder Savage neşeyle, «Bakın.» dedi. «Adam gidiyor... Kadın da burada kalmak niyetinde.»

«— Kıza bir içki bile vermemiş.»

Gregg, David Wilder Savage'dan korkacağını zannetmişti, fakat ondan hiç de çekinmediğini farkedince bayağı şaşırıldı. Orada köşede durmuş başkalarını seyredip gülüyorlardı. İkisi de herkesten uzak, beraberlerdi.

Genç adam, «Diksiyonunuz çok güzel.» diye mırıldandı. «Nerede öğrendiniz?»

«— Diksiyon dersi aldım.»

«— Artist olmak istiyorsunuz her halde.»

«— Artist sayılırım.»

«— Dişçinin asistanı da değilsiniz.»

Gregg güldü. «Hayır, hakikaten aktrisim. Fakat size gelip de sanat-kâr olduğumu söylemek istemedim. Bu bana pek lâubalilikmiş gibi geldi.»

«— Bu tıpkı bir kokteyl partide yanınıza gelip, «Aynı şeylerle alâkalanıyoruz.» demesine benziyor. Sanki aynı şeylerle alâkalandığımız için kendisinden hoşlanmanız lâzımmış gibi.»

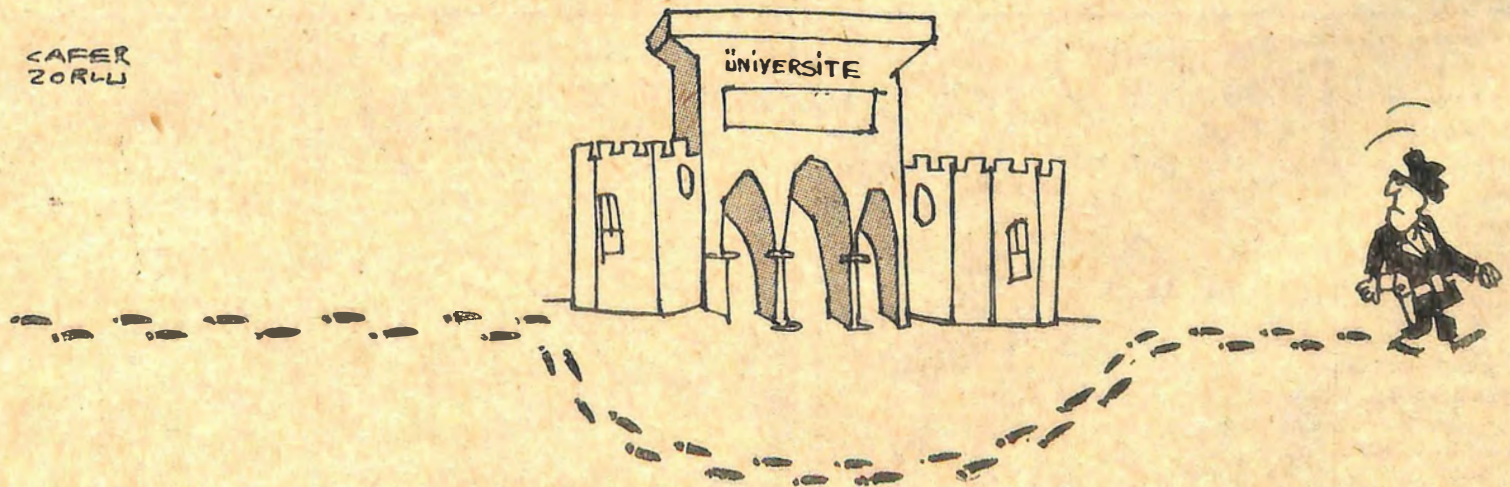
Gregg, «Öyle.» dedi. «Öyle.»

«— Buraya biriyle mi geldiniz?»

(Devamı var)

Polis, Üniversite'ye girmeyi reddetti. (Gazeteler)

CAFER ZORLU

YAZISIZ

Milletler Gülüyor

Nerde o günler!

— Yazınız berbat, imlânız bozuk, hesabınız yanlış... Ama yine size bir iş bulacağım!

At yarışları

İki yaşlı-leydi Miami Beach'te bir otelde tatillerini geçiriyorlardı. Otelin lobisinde, bir müşteriden diğerine dolaşan ve gizli bir şeyler söyleyip para toplayan bir adam gözlerine çarptı. Sordukları zaman bu adamın at yarışları tahmincisi olduğunu öğrendiler. Leydilerden biri de şansını denemek istedi ve iki dolarlık oynadı; fakat kaybetti. O akşam odalarına çekildikleri zaman durmadan yatağında dönen kadıncağıza arkadaşısı:

— Betsy, dedi; iki dolar için kendini bu kadar üzmen doğru mu? Canın sağ olsun!..
— Ben iki dolara üzülmiyorum; düşünüyorum, ya kazansaydım atı ne yapardım?..

Baygınlık!

Sir Walter Raleigh yepyeni pelerinini çıkararak kraliçe hazretlerinin ayaklarını korumak için çamura serdi. Kalabalık arasında birisinin fenalaştığı görüldü; seyircilerden biri diğerinin kulağına:

— Bu, dedi, Sir Walter'ın terzisi... Sir, henüz pelerininin dikiş parasını ödememişti!

Nerden gelmiş?

O akşam yemekten sonra Johnny babasına sordu:

— Babacığım ben nerden geldim?

Bu mühim suali lâıkiyle cevaplandırmak için babası Johnny'yi karşısına oturttu ve ona uzun uzun dünyaya geliş olayını anlattı... Johnny her şeyi öğrendikten sonra oyuncak treninin yanına dönmüştü ki babası:

— Johnny diye seslendi; senin bu suali sormak nerden aklına geldi?

— Nerden mi? dedi Johnny. Geçen gün yolda yabancı bir çocukla karşılaştım. Şikago'dan geldiğini söylüyordu onun üzerine ben nerden geldim acaba diye merak ettim!

BAYAN Krankheit soğuk bir Şubat sabahı erkenden uyandı. Gece gördüğü rüyanın ilhamı ile olacak, kocasını da uyandırdı ve şikâyete başladı.

— Sevgilim sen artık hiç eskisi gibi değilsin, beni hiç sevmiyorsun. Otuzbeş sene önce yeni evlendiğimiz zaman benim burnumu, kulaklarımı ısıtır öyle uyandırırydın. Sonra nasıl sevişirdik, hatırlıyor musun?

Mr. Krankheit, bunu söylemek için kendisini uyandıran karısına ters bir cevap vermemek için dişini sıktı:

— Hatırlıyorum karıcığım ama bunlar balaylarını geçiren gençlerin yapacağı şeyler. Biz artık çok yaşlıyız...

— Öyle söyleme kocacığım, diye sızlandı Mrs. Krankheit. Kalbimi kırıyorsun. Demek artık burnumu ısırmak içinden gelmiyor!..

Adamcağız derin bir ah çekti:

— Karıcığım seni seviyorum; ama bırak biraz daha uyuyayım. Bu soğukta beni bütün gün bekleyen işimi bir düşün...

Mrs. Krankheit ısrar etti:

— Hayır; bugün ben kendimi eskisi gibi genç hissediyorum. Beni kırmamalısın; haydi sevgilim burnumu, kulaklarımı ısıtır!..

Mr. Krankheit başını salladı:

— Peki, peki öyle olsun; ama önce git, oturma odasının masası üstündeki bardağın içinden dişlerimi getir!..

— Rica ederim bayan, göğsümü acıtıyorsunuz!

— Haydi kocacığım, şu kadını dansa kaldır da terzisinin adresini öğreniver!

Neden ölmüş?

Nehrin kıyısında, adam kedisini yıkıyordu. Önce sabunluyor, sonra fırçalıyor, çalkalıyor ve tekrar sabunluyor ve fırçalıyordu. Oradan geçen bir yolcu dayanamadı:

— Mösyö dedi, kedi en temiz hayvanlardan biridir, onu bu kadar fazla yıkamanıza lüzum yok!

Adam hiç duymamış gibi sabuna ve fırçaya devam etti. Diğer tekrar konuştu:

— Hem kediler suyu hiç sevmezler, hayvana çok eziyet ediyorsunuz, onu öldüreceksiniz!..

Fakat adamın aldrmadığını görünce omuzlarını silkti ve yoluna devam etti. Bir saat kadar sonra tekrar oradan dönüyordu. Aynı adamı aynı yerde, ölmüş olan kedisinin başında düşünür buldu:

— Ben size söylemiştim, dedi; bu hayvanı bu kadar yıkamayın öldüreceksiniz diye...

Kedi sahibi başını salladı:

— Yıkamaktan ölmedi ki, dedi. Suyunu sıkarken öldü!

Lüks!

Bir doksan boyunda Gary Cooper kılıklı delikanlı otelin bütün asansörlerini yokladı. Ne yazık ki hepsi meşguldü; epeyce bekledi. Nihayet asansörlerden biri süzüle süzüle indi. İri yarı delikanlı içine hücum edip asansörcü kıza:

— Neredesiniz? diye çıkıştı; bir saattir bekliyorum. Halbuki yarın dağa tırmanacağım, erken odama gidip hazırlanmam lâzımdı. Haydi çabuk ilinci kat!..

Demirperde

Çekoslovakya'da iç siyasi mahkûm konuşuyorlardı:

— Beni, Radak'a sempatim olduğu için hapse attılar..

— Beni de Radak'a karşı anti-propagandaya giriştiğın için yakaladılar...

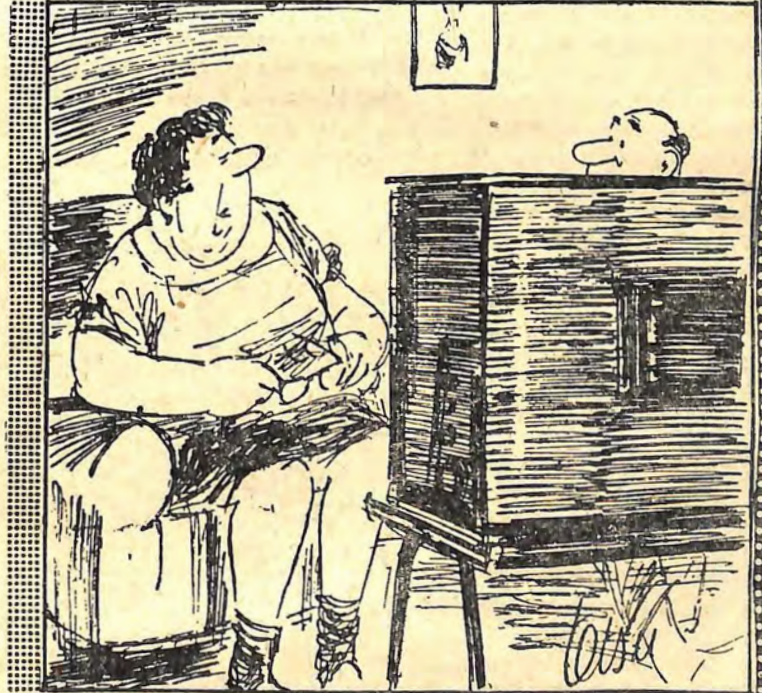
Üçüncü mahkûm da kendini tanıttı:

— Ben Radak'ım!..

Dünya Karikatürleri

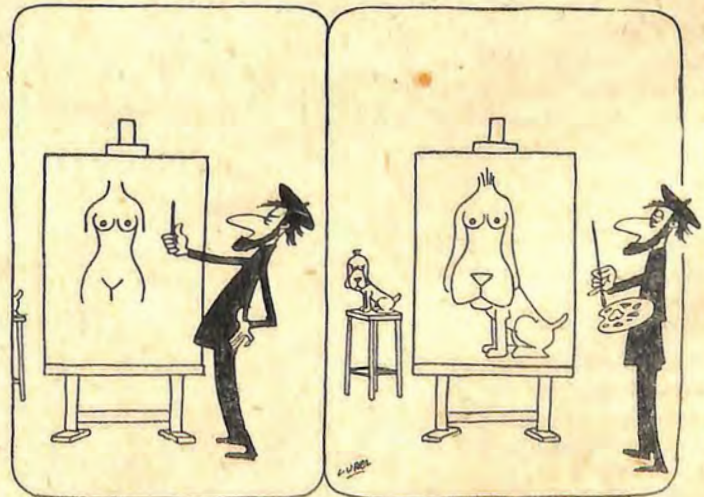
-NE DALGALI YÜRÜYÖR...
-ELBET...KAPTANIN KIZI!

-SİZ ERKEKLER NE ÇABUK DEĞİŞİYOR-
-SUNUZ...EVLENDİĞİMİZ ZAMAN BANA TA-
-PIYORDUN !..

YAZISIZ

YAZISIZ

İSMET İNÖNÜ

BİR HAYATIN ROMANI

Yazan: Yusuf Ziya Ortaç

Üçüncü Baskı

Bu kitabın birinci ve ikinci baskıları
15 günde satılıp bitmiştir.

Gelecek Hafta çıkıyor.

AK. 102

Ama ne yemek yedik...

Grafika

**...gene de
midemiz rahat!**

Güzel yemeklere bayılırsınız, değil mi? İstedığınız kadar yiyebilirsiniz.
Fakat midenizi rahat hissetmek için, siz de, annem gibi VITA kullanınız.

Bakınız neş'emiz ne kadar yerinde, halbuki ne kadar çok yemek yedik!.. hem
de lezzetli yemekler çünkü VITA'nın tadı nefistir.

Kendimizi daima canlı, kuvvetli hissediyoruz çünkü VITA vücudā bol kalori sağlar.
Ve, en mühimi, midemiz daima rahattır çünkü VITA'nın hazmı çok kolaydır.

Bakkalınızdan hakikî VITA'yı ısrarla isteyiniz.

Vita yemeğin lezzeti
midenin dostudur.

V 124

İSMET İNÖNÜ

- İsmet İnönü bir biyografi-
dir.
- İsmet İnönü bir romandır.
- İsmet İnönü, iki ayrı yazı
nev'inin birleştiği bir kitap-
tır: Romanlaştırılmış biyog-
rafidir.
- İsmet İnönü, vesikalara ha-
yal güzelliği ve sanat yumu-
şaklığı katan kitaptır.
- Yusuf Ziya Ortaç, bu kita-
bı yazmak için tam beş yıl
çalıştı.
- Bu kitapta, İsmet İnönü'nün,
doğduğu günden başlı-
yarak, mektep hayatını,
genç kurmaylık hayatını, ev
hayatını, izdivaç hayatını,
duygu, düşünce, çalışma ha-
yatını öğrenecek ve imtihan
kâğıdını bile okuyacaksınız.
- Bu kitap da, yine en güzel
kâğıda, en iyi mürekkeple
basılmıştır. Yine iplik dikiş-
lidir. Yine karton kapaklı ve
beş renkli kuşe gömleklidir.
Fiatı 5 lira.

Umumî satış merkezi: Akbaba
Yaymevi. Klodfarer Caddesi,

Divanyolu, İstanbul.
Siparişler taahhütlü ve ödemeli
gönderilir. Sipariş karşılığı pul
kabul edilmez.

Lütfen acele ediniz.

AK. 104

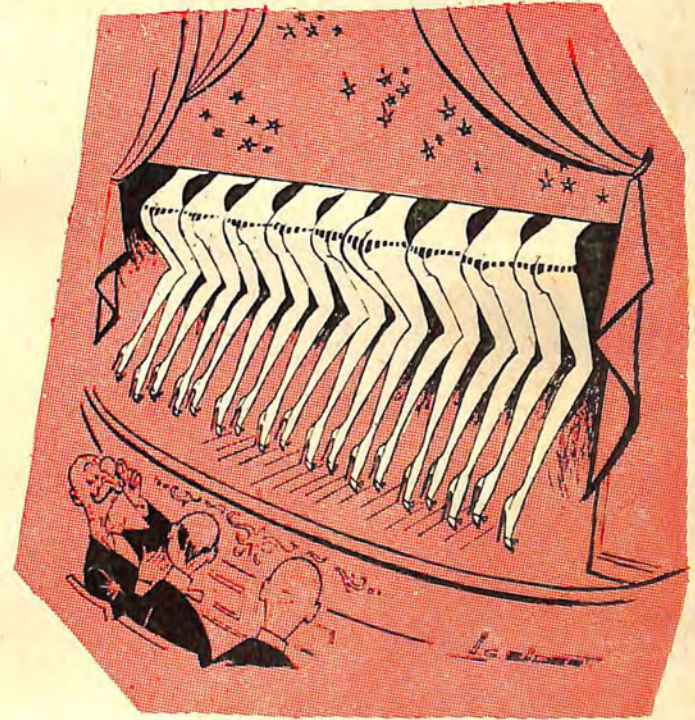
Akkaba

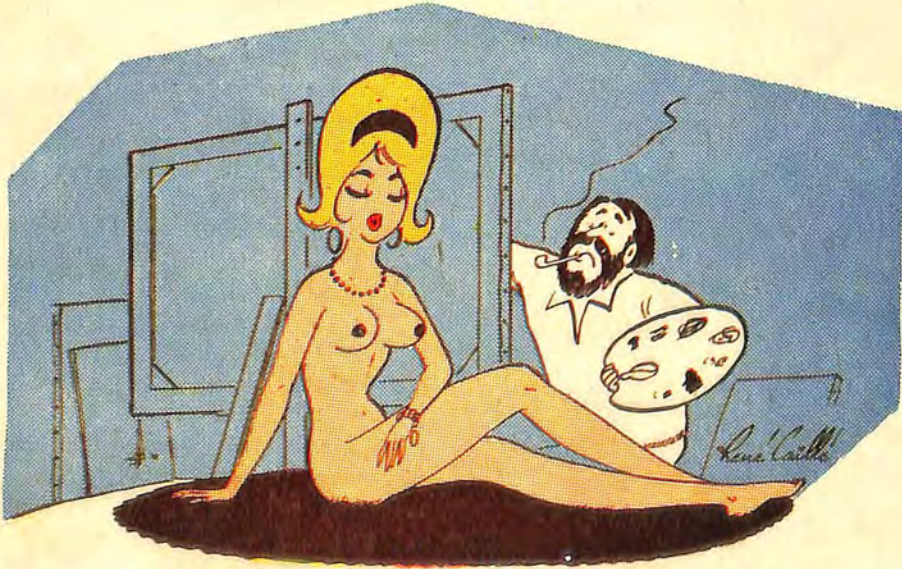
-MAŞALLAH, PARALARIN NEREYE GİTTİĞİNİ ŞİMDİ ANLADIM : BANA KÜRK ALACAĞINA, KUŞLARA YEM ALIYORSUN!

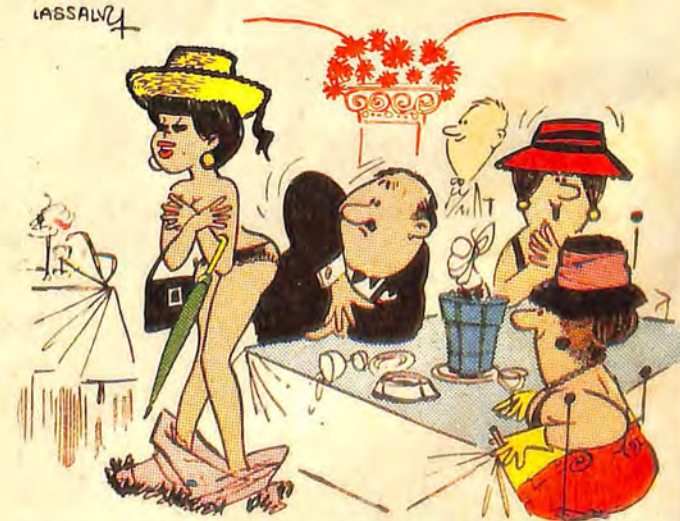
-SU İNCİLERİ BOYNUNA TAKSA DAHA İYİ OLURDU VALLAHİ...

-ZAVALLILAR, HALÂ ÇIKACAK BİR KAPI BULAMADILAR GALİBA...

-YOOOK, KÜPEMİ, KOLYEMİ, BİLEZİĞİMİ ÇIKARMAM... ANNEM "SAKIN ÇIRÇIPLAK SOYUNMA," DEDİ!

-ZAVALLI KOCACIĞIM, YAŞLANDIKÇA HERŞEYDEN KORKAR OLDUN !...